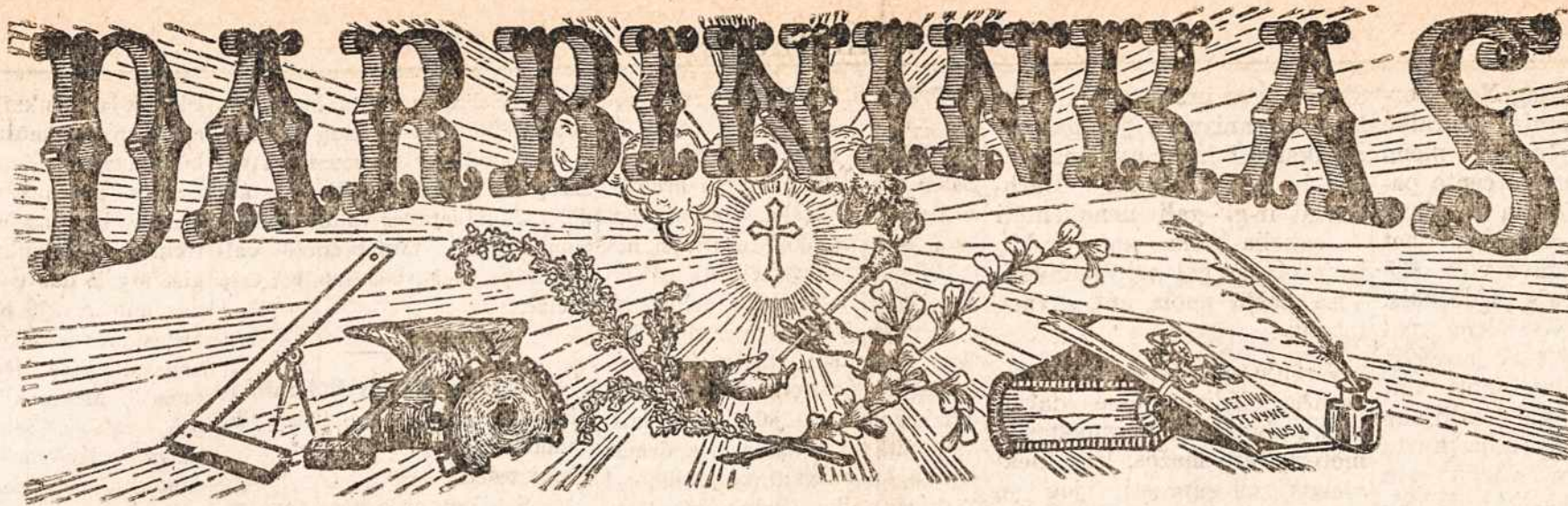

"Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 8, 1917, authorized on July 12, 1918."

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPŲ DARBININKŲ SA-GOS.

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir subatomis
Metams \$3.00
Bostone ir apylinkėse met. \$4.00
Užrubežų metams \$4.25
"DARBININKAS,"
242-244 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 3 CENTAL

VOL. IV, No. 133 (613).

UTARNINKAS, LAPKRIČIO 18 D., 1919.

PRANEŠIMAS IŠ WASHINGTON'Ų.

OFICIJALIS PRANEŠIMAS.

Lietuvių Egzekutyvis Komitetas gavo iš Kauno sekančią kablegramą:

"Atstovas Amerikon netrukus skiriamas. Iki jam nuvyksiant ir toliaus Egzekutyvis Komitetas prašomas tarpininkauti tarp Lietuvos ir Amerikos valdžių.

Valdemaras,
Užsienio Reik. Ministeris."

SVARBU ŽINOTI VAŽIUOJANTIEMS Į LIETUVĄ.

Pagal įsakymą Lietuvos Užsienio Ministerijos šiuomi užreikiame, kad

1. Kiekvienas keliaujantis Lietuvoje, nepaisant kokios valstybės pasportą jisai, arba jį turėtų, privalo turėti Lietuvos Atstovybės vizą, be kurios nebus Lietuvoje įleidžiamas.

2. Norintieji keliauti Lietuvoje privalo pasirūpinti kad jų pasportuose būtų pažymėta, jog jisai, arba jį turintis, yra Lietuvoje. Tankiai pasitaiko kad pasportuose pažymėta tik "Rusija," todėl, dar kartą pažymime, kad visi pasportai neturinti pažymėjimą, jog jie išduoti važiavimui į Lietuvą, nebus vizuoti Lietuvos Atstovybėje.

3. Vienintelė Lietuvos Atstovybė, įgaliota Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerijos yra Lietuvių Egzekutyvis Komitetas Washingtone.

4. Norintieji pasportus vizuoti privalo išpildyti tam tikras aplikacijas; aplikacijas gali gauti Egzekutyvio Komiteto raštine, 703 — 15-th St., N. W., Washington, D. C.

5. Mokestis už pasporto vizavimą yra vienas doleris.

6. Visi aplinkantai prašanti pasportus vizuoti turi kartu prisigauti paliudymus nuo Tautos Fondo arba Neprigulmės Fondo vietinio skyriaus valdybos.

7. Visi Lietuvos Atstovybės vizuoti pasportai tinka įvažiavimui ir išvažiavimui iš Lietuvos. Bet norintieji tik pervažiuoti per Lietuvą į Rusiją ir Lenkiją, bei pereiti frontą ar demarkacijinę liniją turės išgauti iš Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerijos pasų skyriaus ir Generalio Stabo leidimą.

Lietuvių Egzekutyvis Komitetas.

(Lietuvos Atstovybė Jugtinėse Valstybėse).
Pasirašo M. J. Vinikas, Pirm. J. J. Bielskis, Veikiantis rašt.

BOIKOTUOS PIENĄ.

New Yorke po pieno išvežiotojams pakėlimo algų pieno kaina tapo pakelta. Pieno vartotojai pradėjo organizuotis ir užboikotuoti. Boikotas prasidėjo nuo lapkr. 17 d. Suangusieji nevertos pieno tris dienas savaitėje. Iš to išimami vaikai žemiau 7 metų amžiaus, seneliai ir ilgoniai. Boikoto organizuotojai sako, kad atėjo laikas vidurinei klasei susiorganizuoti. Sako ikšiol kapitalistai ir darbininkai kariavo, o vidurinė klasa tik kentėjo nuo to. Dabar turi būti ir tos klesos balsas išgirstas. Vilimasi, kad boikote dalyvaus 500.000 asmenų.

VĖL KRAUSTYSIS.

Berlin. — Pulk. Bermond patys pasidavė ir savo armiją pavedė po komanda gen. von Eberhardt, kurs stengsis įvykinti tvarkų grįžimą buvusios imperatoriškos armijos į Vokietiją.

Gen. von Eberhardt buvo pasiųstas prižiūrėti evakuaciją tų kariuomenių iš Pabaltiko krašto.

JUDEJIMAS BERLINE.

Kai maršalas Hindenburg atvyko Berlinan, tai ten monarchistai pradėjo judėti, kelti ovacijas tam karvedžiui nepaisant ir uždraudimus demonstracijąs kelti, jose buvo ir šaukta: šalin revoliucija, šalin respublika, šalin Wilson, šalin Amerika, tegyvuvoja kaizeris ir tt.

Maršalas Hndenburg buvo atvykęs Berlinan liudyti klausime karės kaltės. Tą klausimą tyrinėja Steigiamojo Seimo komisija. Hindenburg buvo iškilmingai priimtas Berline. Kuomet jis važiavo į Steigiamojo Seimo rūmus liudyti, tai studentai jį sulaukė ir neleido, sakydami, jog toks tautos didvyris neprivalo būti pažemintas kamantinėjimu.

Francijoj prasidėjo kampanija už turėjimą "daugiau ir geresnių kūdikių." Premieras Clemenceau pasakė senate: "Jei Francija atsisakys turėti dideles šeimybas, tai ji praraps." Bus tame reikale įvairiose vietose suvažiavimai.

Japonijos mokyklose mokinasi angliškos kalbos 100.000 mokinių abiejų lyčių.

Iš Omsko visi turtingieji kraustosi ir šiaip visokios įstaigos perkeliamos toliau ir rytus. Kolčakas išleidinėja problemacijas ir atsišaukimus, kur sako, jog būtinai reikia ginti Omską, nes jei tas miestas pakliūs į bolševikų rankas, tai turės dingti viltis įveikti bolševikų valdžią.

Baltimorės laivų statytojai nusprendę prašalyti iš savo tarpo raudonuosius.

Cukraus kompanijos prašė valdžios leisti pakelti kainas. Valdžia atsisako tą daryti.

Amerikos Darbo Federacija rengiasi geriau susitvarkyti, kad pasekmingesnę kovą vesti su savo priešais. Įsteigs generalinį štabą su generalais vesti streikus. Daugiau tokių klaidingų žygių, kaip kad buvo su plieno ir angliakasių streiku neturi būti.

PAKELS ALGAS.

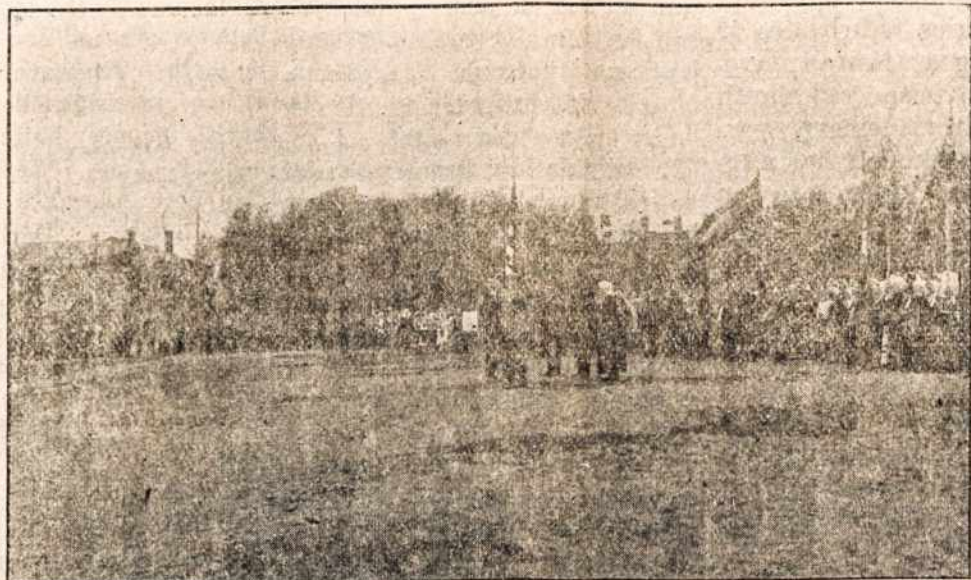
Youngstown, Pa. — Čia eina kalbos, būk nuo sausio 1 d. visoje plieno pramonėje algos bus pakeltos ant 20 nuoš.

EIS Į POLITIKĄ.

Francijos maršalas Foch ketina eiti į politiką. Ketina kandidatuoti į senatą.

ATVYKSTA AMERIKON.

Pasažieriniu laivu Adriatic atvyksta Amerikon daug vokiečių. Tas laivas plaukia į New Yorką.

Lietuvos kariuomenės iškilmingas patikimas.

TAI PERDAUG.

Suv. Valstijų Attorney-General skelbia kiek katrose kalbose yra laikraščių, skelbiančių radikalizmą. Esą tiek: armenų 1, čekų 9, bulgarų 3, kroatų 4, danų 4, estonų 1, finų 11, francūzų 1, vokiečių 21, graikų 2, vengrų 23, italų 27, žydų 35, latvių 11, portugalų 1, rumunų 16, slovėnų 8, ispanų 8, lietuvių 15, lenkų 7, švedų 6, ukrainų 6.

Reikia pripažinti, jog lietuvių kalboje perdaug priskaityta radikališkai priešvaldiškų laikraščių.

DALYVAUS IR LIETUVIAI.

Lapkr. 18 d. New Yorke yra rengiamas pokilis pagerbimui Anglijos princui, sosto įpėdinio, kurs dabar lankosi Amerikoj. Šitame ypatingame pokilyje bus atstovaujami Amerikos svetimaučiai, bus ir lietuviai. Lietuvius atstovaus M. J. Vinikas ir V. Jankauskas.

TURI TURTUOLIŲ PARMĄ.

Rusijos bolševikų valdžios pasiuntinis Martens skelbia, jog jis neužsiims Amerike kurstytais ir propaganda. Sako, jog didieji Amerikos kapitalistai rūpinasi, kad Sovietų valdžia būtų pripažinta, nes atsidarytų didelės rinkos Amerikos pramonininkams Rusijoj. Toliau Martens paskelbė, jog Rusijos sovietų valdžia mielu noru priims atgal iš Amerikos tuos žmones, kurie čia nepageidaujami.

RINKIMAI.

Pereitą nedėlią buvo rinkimai Francijoj, Belgijoj ir Italijoj. Pilnų žinių nėra, bet Italijoj pirmu kartu rinkimuose dalyvavo dvasiškijs, o Belgijoj pirmu kartu vienas žmogus reiškia vieną balsą. Seniau būdavo Belgijoj taip, kad balsai buvo pagal turta. Juo turtingesnis žmogus, juo jis turėjo daugiau balsų. Belgijoj rodo, jog socialistai laimejo 22 naujas vietas.

SALTIS IR VIESULOS.

Francijoj ir Belgijoj labai atšalo ir prisnio. Šabatoji buvo kilė tokios viesulos, kad sustrukdė traukinių bėginėjimą. Susinešimai telegrafu ir-gi buvo sutrukdyti.

Senai jau buvo buvę taip ankstybas šaltis ir tokios didelės viesulos Francijoj ir Belgijoj, kaip šiemet. O Francijoj ir Belgijoj ypač miestuose labai trūksta kuro. Tas labai padidino žmonių vargus.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

MINISTERIŲ PIRMININKO E. GALVANAUŠKO DEKLARACIJA.

Gerbiamoji Taryba!

Buvusio Koalicijos Kabineto uždavinys buvo sutraukti visas šalies pajėgas krašto gynimo darban. Tas jam pasisekė ir tai yra jo didžiausias ir neužmirštamas nuopelnas. Bet laikui einant ir plėčiantis Valstybinio kurimo darbu tenka iš visų Valstybės organų matyti stiprų vienos valios organizmą, kuris paiegtų toliau sustartinau dirbdamas sustiprinti valstybinį aparatą ir veikiausiai patenkinti pribrendusius mūsų valstybinio gyvenimo klausimus.

Lietuvos tarptautinė situacija tiek sustiprėjo, kad negalima abejoti apie Lietuvos likimą: ji bus Nepriklausoma Valstybė.

Taikos Konferencijoje Paryžiuje jau į aiškiai išskyrė iš Lenkijos. Jei ligšiol tas dar nepadaryta del atskyrimo nuo Rusijos, tai vien delto, kad ligšiol Rusijoj nėra tarptautiniai pripažintos valdžios, kuri galėtų duoti pareiškimą, kad Rusija pripažįsta tikrą nepriugulmingą valstybę. Lietuvos nepriklausomybę remia Taikos Konferencija ir paskutiniems jai Tautų Sąjunga, kuri neužligo pradės savo veikimą, kaip tik Jungtinės Amerikos Valstybės ratifikuos taiką.

Dalyvavimas Tautų Sąjungoj galingos ir toli stovinčios Europos Amerikos demokratijos užtikrina mažųjų tautų likimą Europoj. Kad Amerika interesuojasi Lietuvos likimu, parodo ir tai, jog jos Maitinimo Ministerijos stropiai darluojasi del Lietuvos, jog jos Vyriausybė teikia Lietuvai daug visokio turto, už kurį išsmokėti pastatyta lengvos sąlygos. Labai karštai taipgi Lietuvos siekimus remia seniausioji ir galingiausia Anglijos demokratija. Jos dvi misijai militarinė ir politikinė jau darbuojasi Lietuvoj. Laukiama neužligo ir ekonominės misijos. Turiu pakisigėrdamas pasakyti, kad Prancūzija, kuri pirmutinė yra atsiuntusi savo misiją Lietuvon, juo geriau mūsų padėjimui apsiųstą, juo daugiau rodo mums užuojatos ir juo stropiau padeda mūsų valstybės atstatymo darbe.

Prieidami prie santykių su mūsų kaimynais, turiu pažymėti, kad šiuo žvilgsniu Lietuvos padėtis eina gėryn: tikimasi, kad vokiečių evakuacija iš Lietuvos, sąjungininkams reikalaujant netrukus bus pabaigta; kartu ir vokiečių-rusų kariuomenė, kuri veikia kartu su vokiečiais, turės taip pat iš Lietuvos pasitraukti.

Lietuvos Vyriausybė pasiūlysi prašalinti tą vadinamąją vokiečių-rusų kariuomenę iš savo teritorijos, jei reikalas būtų tai ir su ginklu rankoje. Kova su bolševikais tiek pasekmingai buvo vedama, kad jau visa Lietuvos teritorija iš jų atvaduota ir jie pasiūle Lietuvos ir kitoms Pabaltijos valstybėms taiką. Lietuvos Vyriausybė nusistatė sutartinau su Pabaltijos valstybėmis derėtis vien del paliaubų. Lietuvos Vyriausybė skaito, kad Lietuva begindama savo nepriklausomybę tegali kariauti su kaimynais tiek, kiek jie grėšia jos laisvei. Kištis kaip į kitų kaimynų taip į vidaus reikalus Rusijos ji sau nelaiko galimu. Pasigailėdamas turiu pasakyti, kad mūsų santikliai su lenkais nėra tokie, kokie jie turėtų būti. Lenkai dabar valdo didelį Lietuvos plotą, kuris atskirtas nuo Lietuvos vadinamąja demarkacijos linija. Toji linija buvo nutiesta vienintėliai militariu žvilgsniu, bet lenkai vis veržiasi pirmyn, norėdami užimti visą Lietuvą. Nekartą priejo prie ginkluotų susidūrimų tarp jų ir mūsų kariuomenės ir jie dabar tebestovi šiaipus demarkacijos linijos. Tokie pasielgimai kaip užgrobinimas Seimui, išvaramas vyskupo, seminarijos profesorių ir auklėtinų yra faktai, kurių Lietuva nematė nei prie vokiečių, nei prie bolševikų okupacijos. Vyriausybė labai gerai numano, kad jos yra pareiga ginti ir tuos lietuvius, kurie yra laikinai patekę lenkų valdžiai anapus demarkacijos linijos (plojimai). Ji stengiasi jai prieinamomis priemonėmis palengvinti jų sunkų likimą. Bet tuo dar neužsibaigia Lietuvos lenkų santykiai. Be klausimo apie santykius su Lenkija yra dar Lietuvos vidaus lenkų klausimas; mūsų praeitis paliko lenkų įtekmes Lietuvoj. Mes anaipol nelaukiame lenkaiškos daugybės lietuvių, kuriems lenkišką kalbą tapo motinos kalba. Jų protėviai buvo patys žymieji Lietuvos nepriklausomybės gynėjai. Lenkų kalbos teisių valstybės ir visuomenės gyvenimo nedarėme skirtumo tarp lietuviškai ir lenkiškai kalbančių piliečių ir visus lygiai emė valstybiniam darbu; tas mūsų pasitikėjimas buvo dalimi apvilta; kai kurių jų buvo išnaudota padaryti sąmokslui prieš Lietuvos valstybę. To sąmokslu šaknis eina to-

liaus už Lietuvos sienų, tik jis buvo laiku susektas, kaltieji suimti ir netrukus teismas turės jos teisti. Lenkų propaganda, stengiasi tuose areštuose parodyti tik lenkų persekiojimą. Todel Lietuvos Vyriausybė turi griežtai pareiškti, kad jis stovi ant pirmutinio savo pamato del lenkų kalbos teisių, lenkų kaip lenkų nepersekioja ir nepersekiuos, bet tuo pačiu laiku gins valstybę nuo visokių ant jos pasikėsinių. Su Lenkijos valstybės Vyriausybė stengsis vis tiek sueiti į geriausius santykius, bet nenusileis, kur bus paliesti Lietuvos tautos ir Lietuvos valstybės reikalai (plojimai). Su kitomis tautinėmis mažumomis, kurios Lietuvoj gyvena, santykiai kuogeriausiai.

Gudų gyvenamieji kraštai yra lenkų užimti ir todėl Lietuvos Vyriausybė neturi galimybės remt jos reikalus tiek, kiek ji laiko savo pareiga.

Lietuva yra viena tų nedaugelio šalių Europos rytuos, kur žydy yra žymus nuostimtis, ir kur žydams visos teisės yra užtikrintos Lietuvos įstatymais.

Tai-gi kviesdami į Lietuvos kuriamąjį darbą jos visus piliečius kartu kviečiame ir visas gyvenančias joje tautas. Visoms joms bendros valstybės ribose bus patikrintos įstatymais laisvo plėtojimo sąlygos. Vyriausybė yra to įsitikinimo, kad ne priešpanda, bet bendrais tautų darbais gali surišti jos vienintėliais ir tikrais pilietingumu ryšiais. Tautinių santykių formų įstatymais nustatymas bus darbas Steigiamojo Seimo. Tečiau, kiek šioje srityje jau iškelti yra neatidedami reikalai, Vyriausybė stengsis tenkinti gyvenimo reikmenes, vaduodamasi tais principais, kurie išdėti mūsų delegacijos Taikos Konferencijoje Paryžiuje š. m. rugsėjo mėn. 5 d. Tarp ko kito, Vyriausybė netrukdoma imsis priemonių, kad kuriamiem žydy tautinės autonomijos organum — demokratingsiems bendruomenėms būtų padėti juridinio asmens pamatai, apripta joms galimybė vaisingai dirbti duodant teises tenkiant savo reikalus apsidėti specialiu moksnium.

Vidaus politikoje pamatinis klausimas yra kuogreičiausiai sušaukti Steigiamąjį Seimą. Lig šiol tatau sunku buvo padaryti delei vokiečių okupacijos. Sušaukti iš visos Lietuvos Seimas nebus galima, kadangi lenkų okupacija negali būti ūmai prašalinta, o Seimo sušaukimo atidėlioti negalima. Todel Vyriausybė yra pasiryžusi šaukti Seimą tik iš tos Lietuvos dalies, kurioje ji vykina savo valdžią. Tasai faktas nekiek nekeičia Vyriausybės nusistatymo del Lietuvos valstybės sienų. Mes nei vienos minutės nepamiršime mūsų piliečių anapus demarkacijos linijos. Seimo šaukimui palengvinti Vyriausybė imasi skubotai organizuot vietos savivaldybių, todėl ministerių Kabinetas priėmė savi-valdybių įstatymą nebeįnešė mo nedarėme skirtumo tarp lietuviškai ir lenkiškai kalbančių piliečių ir visus lygiai emė valstybiniam darbu; tas mūsų pasitikėjimas buvo dalimi apvilta; kai kurių jų buvo išnaudota padaryti sąmokslui prieš Lietuvos valstybę. To sąmokslu šaknis eina to-

Neatsilaikė.

TRAUKIASI ATGAL.

Gen. Judeničo armija, kuri norėjo paimti iš bolševikų Petrograda, skubiai traukiasi atgal. Kaikurios jo armijos dalys jau pasiekė Estonijos ir persirito per rubežius. Estonijos valdžia ketina nuginkluoti Judeničo kareivius pereinančius rubežius.

Kitas pranešimas skelbia, jog gen. Judenič rezignavęs ir visą savo armiją pavedęs Estonijos vyriausioi karvedžiui gen. Laidoner globon. Tą padarė delto, kad išvengtų internavimo jo armijos Estonijoj.

Gen. Judenič kaltina Angliją nepasisekime. Sako, jog iš Anglijos jam turėjo ateiti tankų ir ramunicijos. Gi per koliką ten vagystės tie daiktai teke bolševikams ir jie tuos tankus ir amuniciją panaudojo prieš jį.

Amerikos kareivių, apsideusių su franciežėmis, jau sugrįžo Amerion 4.000. Pastaruoju kartu su laivu President Grant sugrįžo 175 porų, iš jų 19 jau turėjo po kūdikį.

miausia kreips domės į jų su-naudojimą, ir tikisi, kad netrukus pasiseks suimti iš krašto pakankamai tvarkymo reikalams lešų, bet nepaprastoms išlaidoms bus reikalinga paskola, užsienyje.

Pamatu paskolos derybų padėta ne tik vienkartinė paskola bet ir platusis kraštui ekonominio pakilimo planas. Tu būdu Vyriausybė tikisi patikrinti savo būsimai valiutai pastovumą.

Didžiausioji mūsų išlaidų dalis eina krašto apgynimo reikalams, kurie paprastosios šalies pajamomis be užsienio paskolos negali būti aprūpinti. Vyriausybė numato, kad toliau tos išlaidos ne tik nemažės, bet dar augs, nes kraštui ginti karo pajėga, mūsų kariuomenė, turės būti didinama ir stiprinama. Tai kelia dar naujas išlaidas, surištas su kariškųjų šeimynų šelpimu, jų žeme aprūpinimu.

Prekybos ir Pramonės srityje Vyriausybė laikysis to dėsniu, kad duos kuodaugiausia galimybės reikštis privatiniai iniciatyvai kiek tik leis dabartinė mūsų tarptautinė ir karo padėtis. Kitose srityse, kaip žemės klausimas, darbininkų ir apskritai socialinės apsaugos reikalai, taip pat švietimo, teisingumo ir kitas šalies tvarkymas, Vyriausybė varys toliau pradėtąjį darbą ir stengsis jį plėsti ir tobulinti, bet būdama, pasiryžusi kuogreičiausiai sušaukti Steigiamąjį Seimą, pamažinęs tų sričių reformas palieka padaryti pačiam Steigiamajam Seimui (plojimai).

VALSTYBĖS TARYBA.

Naujasai kabinetas pradėdamas savo darbą nusprendė pakviesti į valstybės statymo darbą ir valstybės Tarybą, kuri nuo to darbo šležeičiaus kabineto buvo pašalinta. Pirmasai jos posėdis po pusės metų pertraukos įvyko š. m. 15 d. Rotušės salėj. Posėdy dalyvauja V. Prezidentas, tarybos nariai, kabineto nariai, Anglų misija, Latvijos užsienių ministras su kitais palydovais, įgautis atstovas ir pilna salė svečių.

Lina ir So. Boston'o utarninkas, ketvergais ir subatomis. Leidiama Am. Lietuvių Rymo-Katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS" (The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES: Yearly \$3.00, Boston and suburbs \$4.00, Foreign countries yearly \$4.25

Entered as second-class matter Sept. 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

AR VISOKIEMS DARBININKŲ REIKALAVIMAMS PRITARTI.

Darbininkai yra nuolatineje kovoje su kapitalistais už buvimo pagerinimą. Darbininkai dažnai stato reikalavimus, kuriuos darbdaviai turi išpildyti. Jei darbdaviai neišpildo, tai darbininkai dažnai sustreikuoja.

Milžiniška didžiama Amerikos lietuvių yra darbininkai, rankpelniai. Todėl pagerinimas Amerikos darbininkiškos klesos yra pagerinimo milžiniškos. didžiūmos Amerikos lietuvių. Iš to išeina, kad mes turime remti iš visų išgaliu Amerikos darbininkų reikalavimus. Darbininkai turi laikyti vieną frontą, turi laikytis solidarai, kad pasekmingai eiti prie savo buvimo pagerinimo. Tai ar iš to išeina, kad darbininkai vienos išdirbystės visuomet privalo remti reikalavimus darbininkų kitos išdirbystės? Ar nėra atsikimimų, kuomet į darbininkų reikalavimus reikia pažiūrėti kritiškai ir net tiesiog nepritarti. Kad gyvildenamas klausimas būtų aiškiau pastatytas, paminkime ir pažiūrėkime į algas kaikiurių išdirbysčių.

Iš National Industrial Conference Board, kaip tą paduoda Literary Digest lapkričio 8 d. š. m. laidoje vidutiniška darbininkų alga kovo m. 1919 buvo:

Table with 2 columns: Category and Amount. Includes Metalo išdirbystėje (24.75), Bovolnos (17.10), Vilnų (18.61), Šilko (22.29), Batsiuvių (25.90), Poperos (22.40), Gumos (29.35), Chemikalų (26.20), Vidutiniška moterų alga (14.50), Bovolnos (17.75), Vilnų (13.46), Šilko (15.10), Batsiuvių (14.69), Poperos (12.24), Gumos (14.90)

Na, o juk yra išdirbysčių, kur vidutinė darbininkų ir darbininkų alga yra mažesnė už mažiausias čia paminėtas. Iš antros pusės žinome, kad yra išdirbysčių ir darbu, kur algos yra didesnės už didžiausias viršuje paminėtas.

Tuli sako, kad darbininkų ir samdytojų interesai neturi nieko bendro. Darbininkų ir kapitalistų reikalai visuomet eša priešingai. Nesiginčijant šiuo kartu apie tai, pažiūrėkime ar kartais vienų darbininkų reikalavimai neina blogan kitiems darbininkams. Ką turi bovolnos darbininkas, uždirbas savaitėje \$17.10 manyti apie tuos darbininkus, kurie uždirbdami po \$30 ar \$33 savaitėje, reikalauja \$50 savaitėje ir kitokių palengvinimų ir negaudami to, ko reikalauja sustreikuoja. Neseniai per laikraščius praskambėjo žinia apie New Yorko pieno išvežiotojų reikalavimus. Jie reikalavo \$50 savaitėje ir komišino. Jiems buvo siūlyta po \$35 ir komišinas, bet jie atmetė. Netrukus po to pra-

skambėjo žinia, jog New Yorko pieno išvežiotojai susitaikė su darbdaviais ir kad pieno kvorta ant pusantro cento pabrango. Nežinia, ką tie pieno išvežiotojai išreikalavo, bet reikia spėti jie gavo virš \$35 savaitėje su kitais pridėtais. To pasekmė buvo pieno pabrangimas. Ką turi jausti ir kaip tas turi atsilipti ant tūkstančių, o gal milijono New Yorko rankpelnių, kurių vidutiniška alga vargu yra virš \$20 savaitėje. Ar jie privalėjo, ar jie galėjo pritarti pieno išvežiotojų reikalavimams?

Pasitaiko dar blogiau. Pieno išvežiotojai, kurie gauna geresnes algas ir išlygas už milijonus rankpelnių, negaudami dar geresnių išlygų sustreikuoja. Tūkstančiai mažų vaikų, paliegių, ligonių ir šiaip darbininkų lieka be svarbiausio maisto dalies — pieno. Pagalios jų reikalavimai tampa išpildyti ir pienas pabrangsta, kad šimtai šeimynų dėl savo duonpelių menko uždarbio turi atsiskyti nuo pieno arba jo rečiaus teimti. Jų menkas uždarbis neleidžia geriau padaryti.

Darbininkai kokios nors iš-

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Anicetas Baublis, Elizabeth, N. J. gavo laišką nuo savo brolio Alytaus apskr., Perlojaus par., Salovartės kaimo.

Mylimas broli, duodu žinoti kad mes šiaip taip išlikome gyvi. Neišpasakytą vargą turėjome perkentė laike karės. Vokiečiai neskyk norėjo mus sušaudyti, bet vos tik atsprašėm puldami ant kelių. Pas mus buvo baisūs mūšiai. Visur aplinkui pridirbo apkasų ir mes taip apsupti, kada tęsėsi mūšiai sėdėjome užsilėję sklepe. Mane ir vaiką sužeidė, bet nelabai. Tą dieną sudegino mūsų triobas ir viską. Pasilikom be nieko — gryni kaip pirštai. Paskui vokiečiai išvarė mus kitur. Kuomet sugrižome į gintinę neradome nei gyvulių nei duonos. Vokiečiai viską praryjo ir pagriebė, apat ką vieną katę atradom užsilikusią, ale ir toji apsvilus.

Baisūs reginiai matėsi kada degė sodžiai, ūkininkų gėrybės. Aimanavimo ir verksmo balsai pripildė pilną gamtą. Perlojus ir Varėna beveik išdegė. Vietoje Varėnos bažnyčios teliko tik degėsiai. Varėnos žmonės buvo išvaryti. Taip išsikirstė šeimynos, kad tėvai vaikų, o vaikai tėvų nežinojo. Mano du vaiku neseniai sugrižo iš susmukusios Rusijos. Buvo pas mus labai didelis badas. Daug žmonių išmirė. Taip-gi didis skaičius išėjo į Suvalkijos rėdybą idant nuo bado apsigynus.

Čia nors kelias ypats paminėsiu kurios iš bado mirė, nekurius jūs gerai pažįstat. Mūsų trys sesutės numirė: Marė Pekarskienė, Petrė Lukšienė su vyrų venojeje dienoje mirė, Banadė Keršienė ir už penkių dienų jos vyras mirė. Taip-gi numirė Jurka Baublis, K. Barnatavičius, senė Tarrailienė, Jadvyga Mikalauskienė, Zabelė Penkevičienė, Juozo Zenkevičiaus didelė duklė mirė ir daug kitų. Mano vienas vaikas mirė. Dabar esame aštuoniuose šeimynoj.

Stepo Smalensko sūnus Stepas netikėtai persišovė perakšilinu pas Merkį.

Mes tai bado nekentėm. Valgėm žoles, pelus ir lubinus, kad nei kartumo neįautėm. Likom be sveikatos nuo tų vargų ir baisybių, kurių nepajiegiu nei aprašyti. Ir dabar begalo varingas mūsų ir kitų gyvenimas. Neturime nei drapanų, nei apsiavimo. Nekurių daiktų galima jau būti nusipirkti, bet kad labai viskas brangu. Pavyzdin arklys kainuoja 5000 rublių, karvė 3000 rublių. Jau ketvrti metai kaip gyvename tvarte. Bet dabar

dirbystės ar pramonės taip gali susiorganizuoti, jog gali išsireikalauti labai augštas algas ir geras išlygas. Darbdaviai ir-gi gali nenukentėti — pakelia kainas ant prekių ir jo pelnas gal net padidėti. Visa našta puola ant suvarotojų.

Viršuje pamatėme, jog stambesnėse išdirbystėse darbininkų algos nėra peraugštos, o moterų taip mažos, kad kiekvienas gali suprasti, jog jų pragyvenimas turi būti skurdus, labai vargingas.

Tad ir kyla klausimas ar gerai susiorganizavę darbininkai bile kokios išdirbystės ir augštas algas išsireikalavę, turi moralę teisę reikalauti, streikuoti ir visuomenę varginti, kad išsikovoti dar augštesnes algas, kuomet tas jų reikalavimų išpildymas guls ant mažiaus uždirbančių darbininkų? Ar pieno išvežiotojai, uždirbantys po \$30 savaitėje turi moralę teisę reikalauti \$40 savaitėje, kuomet jie žinoms, kad pienas pabrangr ir tūkstančiai kūdikių mažpelnių darbininkų negaus užtekinai pieno, arba net visai jo negaus?

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

pradėjom statyti trobas. Sunkiai sekasi darbas, nes turim tik vieną arklį. Taip-gi turim vieną karvę ir du paršeliu. Tai visas mano turtas — ūkis.

Ačiū nuodirdžiai brolau, kad jūs mūsų neužmiršote. Mes manėm kad mus Dievas ir visi užmiršo. Praneškite amerikiečiams lietuviams kad mes nuo jų pagelbos laukiam. Mes vilniškiai iš niekur pašelpos negaunam. Nejaugi taip su visą Lietuvą yra? Daug tėvų laukia pašelpos nuo savo vaikų, kurie randasi Amerikoje, o kiti nuo savo giminių arba pažįstamų, bet deja! viskas veltui.

Pas mus dabar lenkai atėjo ir pradėjo ponauti.

Rašykite ir neužmirškite mūsų. Sveikiname visus. Su diev.

B. Matukevičiūtė, New Britain, Conn. gavo laišką nuo motinos rašyta 19 d. russ., 1919 m.

Brangi mano dukrelė Broniute, kuri taip daug rupiniesi apie mane, nesitiekėjau sulaukti laiškelio nuo tavęs, bet štai atėjo laikas kad vėl galima susirašyti, pranešu tau, jog esu gyva, bet nusenau, labai didelį sunkumą ant krutinės turiu. Širdingai ačiū tau dukrelė, kad apie mane vis rupiniesi, turiu rodos ir daugiau dukrelių ir sunelių Amerike, bet nei vienas taip greit neatlankė su laiškeliu mane, kaip mano jaunaisia dukrelė. Taipgi pranešu, kad labai daug nukentėjom per šį nelaimingą karą. Aš vis dar temokau už tave į brostvos dr. metinę mokeskį.

Mes Kazlauskai linkim tau seute viso gero ir pranešam, kad laiškelį nuo tavęs apturėjom, kurio mes laukėm per 5 metus. Jau šį metą nuo pavasario daugumas gaudavo laiškus iš Amerikos, mes tarp savęs kalbėjom: "Kažin kur tai mus, kad neatsiūnė laiško, bet ir sulaukėm tokių linksma diena, kad gavom laiškelį, kurio taip senai troškom. Norėtu-me parašyt ką per karą nukentėjom, bet tai kiba per pusę metų reiktų rašyt. Tik tiek parašysiu, kad buvom išvaryti iš savo namų. Penkias nedėlias gyvenom Virbauose, Rudaminos parap., daug baimės ir vargų prikentėjom, kitų namus sudegino, bet mūsų ačiū Dievui liko sveiki ir dabar daug nesmagumų kenčiam, netoli nuo mūsų lenkai nori mus priskirti prie Lenkijos, bet girdėt, kad netrukus pasitranks iš Suvalkų, bet kol kas nesitraukia. Čeponis sugrižo iš Rusijos, pas mus lankėsi kelis kartus, gyvena Alytui, gavo tarnystą.

Pajaujū teta mirė, Zofija mirė, Engertertai buvo išvaryti į Rusiją, tai Engertertienė Rusioj mirė. Kaip mus kiti giminės, ir kaip dabar gyvenimas Amerikoj?

J. Zuziui, New Yorke rašo brolis: —

Mielas brolau ir broliene! Labai esu dėkingas tau broliu, kad atsiuntei laišką. Jau mes buvome bemaną, kad tu nesiusi, nes taip ilgai ėjo tavo laiškas, tik 18 rugsėjo priėmiau. Bet toliau taipogi neužmiršk mūsų ir siusk laiškus kotankiau, tik nesiusk apdraustus, nes reik važiuoti į Kėdainius atsiimti, jei vien tik laišką siunti tai nereikia jo apdrausti. Oi, kaip mes tavęs pasiilgom! Tiek jau laiko, kaip nesimatėme ir jau 5 metai, kaip laiškais nesusiiršinėjame. Sakyk gi kada pasimatysime?! Mano tėtė ir aš taip norime su jumis pasimatyti, kad jus parvažiuotumėte. Oi kaip pasiilgau, bučiuoju tave, žmoną ir dukteris, spausdamas prie širdelės. Ar sveiki esate? Į kokią mokyklą leisi Bronę mokyti? Aš patariu leisti į lietuvių jeisū ten yra, arba į angelską kur nors vieną pamoką išguldo lietuvių kalbos. Ar mokate anglų kalbos, jei mokate, tai išmokykite ir dukteris. Prašau atsiusti savo ir dukterų fotografijas, aš savo taipgi tau atsiūsiu. Žmonos mama Bojunauskienė dar gyvena, bet jau žinok senatvę, sirginėja vis ant lovos rožančių kalba ir Kalba. Seserys Pranė ir Zuosė sveikos siūnėia jums geriausius linkėjimus. Pranės sunus auga diktas drutas, kaip eibulis, tik laukia tėtės. Prieš vurdą Marijos mirė dėdė Tadas Kunavičius iš Raseinių, o sunus Tadas apsiūdė Zuosę Lukošytę iš Raseinių praėitą žiemą, dar buvau svotuose, triukšmingos buvo vestuvės. Valkausko Pranas pasivažė laisvanoriu į lietuvių kariuomenę; lankėsi, pareina apsilankyti visi kareiviai. Sveikinam Mikasę Valkauskytę. Broliuži atrašyk apie Andriejų.

Dabar parašysiu apie politiką. Lenkų oficerius (lietuviškai vadinasi karininkai) tarnaujančius lietuvių kariuomenėje ir Lietuvos dvarponius kenša į kalėjimą. Matot kaip tik pradėjo nuo Naujų 19-tų metų organizuotis Lietuvos kariuomenė ir dailiai susiorganizavus, paskelbė Lietuvoje esančių oficerių mobilizaciją. Taigi buvo mobilizacija lietuvių, rusų, lenkų ir kitų mokančių arba buvusių prie rusų karininkais. O kiek vėliau paskelbė kareivių mobilizaciją 21 ir 22 metų. Išsilavinusi kiek mūsų kariuomenė pradėjo varyti iš Lietuvos bolševikus arba raudonarmiečius rusus padedant vokiečiams kol Lietuvos kariuomenė pasidarys stipri ir skaitlinga. Bet jau dabar nuo gegužės mėnesio vieni lietuviai kariauja su bolševikais ir lenkais ir jau ačiū Dievui visai išvarė iš Lietuvos net nori paimti Dvinską (Dinaburką). Lietuviai neleidžia skverbtis į Lietuvą ir lenkams. Matydami tai mūsų dvarponiai ir kurie tik yra lenkai karininkai, jog nesulaukus savo "bračov poliačov" ir jog lietuviui nedaro su Lenkija "uniijos" pradėjo varyti agitaciją, šmeižti Lietuvos vyriausią valdžią savo atsišaukimuose ir kurstyti žmones, žinoma kurie sulenkėja. Naktimis klįjavo atsišaukimus beveik kiekviename kaime, kad neklausytų valdžios. Jau buvo slapta išsirinę net ministerius ir butų slapta naktėia užpuolė išmušę karo mokyklą, kurioje mokinas apie 100 lietuvių ir karininkus, o valdžią butų sukimė į kalėjimus ir patys vietas jų užėmė. Tuojaus butų paskelbė naują lietuvių valdžią ir butų darė "uniją" su Lenkija. Bet deja... pajuto lietuviai, pradėjo šnipinėti ir sučiupo nabagus viename kambaryje kelius oficerius ir ponus ir kagi, įpylė gerai į kailį, kad padavė net visų lenkomanų sąrašą ir dar keletą bizunų pridėję atpravodijo į kalėjimą.

Antanas ir Jurgis Kunigiškiai Cleveland, Ohio. gavo laišką iš Lietuvos nuo Šventėzerio, kuriame tarp kitko yra rašoma: Kaip rašote, kad daug ko iš Amerikos siuntėte pinigais ir drapanomis ir avalinijai tai dar mus krašteliu nieko to ne matė ir negavo nežinia kur tas viskas dingso.

Pradėjus tvertis Lietuvos valstybė užpuolė bolševikai, nuo jų apsigynus ir iš Lietuvos net už Dvnsko išvyjus užpuolė lenkai su pagelba Varšavos ir mūsų dvarponių. Lietuviai ir lenkus su-

mušė, Seinuose vienu kartu užmušė 180 lenkų ir daug sužeidė. Dabar anglai ir francuzai atvažiuo iš Paryžiaus mušius sustabdė. Jau Lietuvos valdžią pripažino Anglija, taip pranešė valdžia ir per bažnyčias kumigai taip skelbė....

Florijonui šaukevičiui rašo jė drausas Juozas Volungaitis į Cleveland, Ohio: Gerbiamasis: —

Skaičiau apie porą tavo rašytų į namus laiškų. Tuos laiškus beskaitydama patėmiaujau, kad Tamsta esi susipratęs iš ko aš nudžiugau. Nudžiugau del to, kad pats esi nors toli nuo tėvynės, bet ją myli. Pas mumis namie ne vienas yra išsigimėlis, Judošius, kuris tėvynės išsižada, žinoma ne mūsų kaime. Nepersenai skaičiau porą Amerikos liet. laikraščių, būtent: "Darbininką" ir "Sandarą," iš kurių sužinojau, kad ir Amerikos lietuviai šį tą veikia. Žinoma iš minimųjų laikraščių aš patėmiaujau, kad ir Amerikoje yra lietuvių išgamų ir "Didžiūmiečių" ("Bolševikų") o kaip gaila! Draugo laiškus skaitydama patėmiaujau, kad nori žinoti kaip stovi Lietuvos dalykai. Aš pasistengsiu tau apie tai šiek tiek parašyti nors gal jau Tams-ta senai juos žinai? Taigi 1914 met. pas mumis prasidėjo karas. Vos prasidėjo karas pradėjo per mūsų kaimą rūsų kareiviai kaip vanduo plaukti. Mes turėjome jiems duoti padvadas, o kiek priavgome. Žinoma kareiviai kur kas papuldavo į akis, tai vogdav... Turėjome jiems dirbti apkasus ir net varę į Gardiną dirbti tvirtoves (krepastis). Tais pačiais metais vokiečiai pas mus buvo del syk atėję, bet nuo Nemuno turėdavo grįžti į ten, iš kur ateidavo, žinoma mus apilėšdami.

1915 met. vokiečiai rusus iš mūs šalies visai išvijo ir mūsų šalį užvaldė. Vokiečiai užvaldė pradėjo šeiminkauti. Uždėjo didelius mokesčius, gaudė jaunus vyrus ir išvežė į Vokietiją, arba kur į provinciją ant darbo, ten blogai maitindavo, tai nevienas ir galą savo. Visą rekvizuodavo, kaip tai: javus, galvijus, pieną sviestą, kiaušinius ir t.t. Suvirš 3-jus metus turėjome šerti sveltimus, patįs sau duonos stigidami... Pagalios 1918 met. kilo Vokietijoje revoliucija. Subruzdavo vokiečiai ir pas mumis. Mes apie 20 vyrų susitarėme iš Leipalingio vokiečiams nieko neduoti išvežti. Apie dvarą apstatėme sargybą, žinoma su lazdomis, nes kitokių ginklų neturėjome. Vokiečių tada Leipalingyje buvo tik 10, tai jie visgi nors ir apsiginklavę, bet mūs bijojo. Už trijų dienų mes juos išleidome ir manėme, kad jau nežrįj. Bet jie nuvažiavę į Alytų paėmė daugiau savųjų sugrižo, mes pabijojom. Po revoliucijos jie pas mus dar buvo pusę metų, paskui išsidangino. 1918 met. vokiečiams apleidus Vilnių, užėjo bolševikai ir jau buvo atėję niat šiose vietose: Merkinėje, Alytuje ir Jezne. Lietuvoj valdžia dar tik buva pradėta tverti, nei kareivių, nei pinigų, nei ginklų ir t.t. nebuvo, o čia visko reikėjo. Galų gale pasisekė mūsų valdžiai sauti pas vokiečius pinigų, ginklų ir kitų daiktų. Pradėjo eiti į kareivių savanoriais tikrai mylinti tėvynę Lietuvos sūnus. Greitu laikam pasidarė keli tūkstančiai Lietuvos kareivijos ir pradėjo gūti bolševikus atgal. Atstumę bolševikus pašaukė į kareiviją vyrus gimusius 1897-8 met. Susidarė daugia kareivių ir vėl pradėjo rūsus vyti. Šiandie jau bolševikai iš Lietuvos išvyti — jau lietuviai stovi rusų žemėje. Bet štai kyla naujas pričas iš pietų. Tai mūsų "broliai" lenkai, kurie nuo senai nori mus pavergti. Jie šiaandie turi pagrobė mūsų pačią širdį Vilnių ir vadina lenkišku miestu. Jie dabar stovi šia kokių frontu. Vyžainis, Cipliškis, Punkskas, Seinais, Drukininkai, Merkinė, Daugai ir t.t. Dusyk buvo atvykę į Leipalingį. Veisiejus ir Seirijus, bet mūšiskiai iš pastarųjų miestelių išvijo. Nors aukščia minėtuose miesteliuose neilgai buvo, bet gyventojus spėjus pagelba Varšavos ir mūsų dvarponių. Lietuviai ir lenkus su-

mušė, Seinuose vienu kartu užmušė 180 lenkų ir daug sužeidė. Dabar anglai ir francuzai atvažiuo iš Paryžiaus mušius sustabdė. Jau Lietuvos valdžią pripažino Anglija, taip pranešė valdžia ir per bažnyčias kumigai taip skelbė....

S. Grinsevicius, Dayton, Ohio. gavo laišką Lietuvos Kaimo gub., Morvenkos kaimo. Rašo brolis.

Mylimas broli. Tu praėjė mūsų aprašyti apie mūsų gyvenimą laike karo baisybių. Taigi aš pasistengsiu kiek nupiešti trumpais žodžiais apie tai.

Kaip žinai broli gyvenim po rusų jungu, prasidėjus didžiūjam karui turėjom eiti visi kuom nors jam padėti: kas kariauti, kas dirbti ir t.t. Ne vienam Lietuvos berniui teko sveikatos netekti, ne vienam ir galvą padėti už savo prispaudėję Rusą. Man rusų armijon stoti nereikėjo, nes dar buvau per jaunus, bet apkasus kasti tai teko. Tiesa aš neilsi juos kasiau. Netrukus pradėjo artintis vokiečiai, antrieji mūsų engėjai (okupantai). Visi bėgo kur kas galėjo kad tik nepakliuvus į vokiečių rankas. Bego bijojo žmonės tų engėjų, negalėjo ir sudarė savo Nepriklausomą Valstybę. Ir taip brolau pradėjus tvertis Lietuvos Tarybai vokiečiai sekė kiekvieną jos žingsnį ir trugdė visokiais budais (nors ne viešai), kad sugriovus mūsų organizaciją. Pasikelbus Lietuvių nepriklausomai vis dar persekiojo Lietuvos piliečius ir stengėsi naikinti mūsų atgimstančią Valstybę, bet viskas nuėjo niekais. Lietuviai suspėjo suorganizuoti savo jėgas ir pagalios atremti visus savo priešus. Na ir vokiečiams neteko jėgų gyventi, nes pritruko ir lietuvių kantrybės kad galėtų ramiai žiūrėti į jų daromas šunybės ir pagalios privertė išsikraustyti (kaip kur ir dabar tebėra, tik nežinia ar ilgai). Ir kaip vokiečiai galutinai apleidė mus (tą darė jie ne iš savo valios, pasitraukdami sudegino daugelį namų, kareivių buveinių ir nevieną bereikalingai užmušė), tai pasijutom kaip kitame pasaulyje ir galėjom atsikvėpti jau tyru oru. Ir koks neapsakomas džiaugsmas apėmė visus. Bet kurgi penkta gegužės nesidžiūngsi. Juk jau nematyti gatvės engėjų. Nuo to laiko pradėjom galima sakyti gyventi normalį gyvenimą.

Tuoju nudraskė visus vokiečius parašus. Gatvės suskambėjo senai girdėtos lietuviškos dainelės. Tik plauke malonus lietuvių bernelių balsai: "Tegul šeria žanaščia užė." Ir kaip malonu... Nežinau ar čia sapnuoji ar tai tikre nybė. Ir pamatai kad tai tikre nybė, kad jau užtenka sapnų ir svajonių o stok darbo dirbti. Reik priešas vyti iš savo žemės. Nes jau Vadas ant žirgo užsėdęs lingas saulės grožis pasirodė naujas ir ramina kiekvieną lietuvi. Ir taip nuo to laiko gyvenimas plaukė ir plaukė o mes stiprėjom ir bremdam Nepriklausomoj Lietuvoj. Tiesa nors dar nedažnai turime savo priešų. Bet neilgas jų gyvenimas, neilgai jie mirė džiūs mūsų šventą žemelę. Jau vienų (bolševikų) sruguivo galybė prieš tvirtą lietuvių krutinę jau nėra mūsų žemelėj nei pėdos, kiti dar kaž ko laukia, laukia ar nesuminkštės lietuvių širdis, ar nesuminkštės jo galybė. Bet labai apsirinka. Ateis eilė ir tiems (lenkams vokiečiams kolėkininkams) kuomet pritruks lietuvių kantrybės. Atgrė jis savo kardą. Nelaukit nepadės jis kardą iš rankų, kol nors vienas jo

politiską padėjimą pas vokiečius. Su politika tai švakai, nes nepadarėsi nei vieno susirinkimo vokiečių žandarų, kuris atsisėdęs dabodavo kad ką nors nepasakytum, nei laikraščių lietuviškos dvasios negalima, o vien vokiečių "Dabartis", kuri nieko nesiskyrė nuo žandarų ir kurios buvo tik žodžiai lietuviški, tas pat ir su mokykloms, nors žodžiai lietuviški, bet dvasia turi but vokiška. Ne manyk brolau kad jau mes pat ir buvom kaip jie norėjo. Visai ne. Viskas buvo ir susirinkimai ir laikraščiai, nors nevienam teko ir kalėjimą pamatyti ir į Delselandą būti išvežtam, o žinai kad ir aš ko tik savo galvelės nepalydėjau už laikraščius ir už kitus raštus prieš vokiečių valdžią. Mano draugam teko buti ir kalėjime ir miškuose išitus metus pragyventi. Bet ką čia apie tuos engėjus ir kalbėti, jei norėsi tai parašysiu plačiau apie juos o dabar verčiau parašysiu truputį apie mūsų gyvenimą Nepriklausomoj Lietuvoj, kuomet viskas yra liuosa ir ir ką nori zali daryti (žinoma tik ne prieš valstybę).

Kentėm rusų jungą, kentėm vokiečių ir teko paragaut visokių šunybių, kurie mums padarė. Bet lietuvis yra kantrus ir ngrėitai kam nors gali pavykti kas nors iš jo padaryti. Tai parodo netik žodžiai, bet matom ir iš praktikos. Rusai budami mūs "globėjais" norėjo mus surusinti ir savo bernais padaryti, nepavyko nes buvo per daug kvaili tam darbu. Vokiečiai taip pat. Šie žinoma tame dalyke yra gudrūs kaip velniai, bet pasirodė kad lietuvių nedaug te kvailiesni už juos. Ir abu engėjai dirbo viską ką tik galėjo, bet nedaug te pavyko palenkinti kietus lietuvių sprandus. Čia jam liepia taip daryti o jis daro visai priešingai ir pagalios pasiekia savo tikslo. Padarė tai ką norėjo padaryti. Išsinėrė iš visų pleskių, engėjų nagų ir sudarė savo Nepriklausomą Valstybę. Ir taip brolau pradėjus tvertis Lietuvos Tarybai vokiečiai sekė kiekvieną jos žingsnį ir trugdė visokiais budais (nors ne viešai), kad sugriovus mūsų organizaciją. Pasikelbus Lietuvių nepriklausomai vis dar persekiojo Lietuvos piliečius ir stengėsi naikinti mūsų atgimstančią Valstybę, bet viskas nuėjo niekais. Lietuviai suspėjo suorganizuoti savo jėgas ir pagalios atremti visus savo priešus. Na ir vokiečiams neteko jėgų gyventi, nes pritruko ir lietuvių kantrybės kad galėtų ramiai žiūrėti į jų daromas šunybės ir pagalios privertė išsikraustyti (kaip kur ir dabar tebėra, tik nežinia ar ilgai). Ir kaip vokiečiai galutinai apleidė mus (tą darė jie ne iš savo valios, pasitraukdami sudegino daugelį namų, kareivių buveinių ir nevieną bereikalingai užmušė), tai pasijutom kaip kitame pasaulyje ir galėjom atsikvėpti jau tyru oru. Ir koks neapsakomas džiaugsmas apėmė visus. Bet kurgi penkta gegužės nesidžiūngsi. Juk jau nematyti gatvės engėjų. Nuo to laiko pradėjom galima sakyti gyventi normalį gyvenimą.

priešas midžios šventą žemelę. Tad šalin lenkai okupantai, šalin vokiečiai su kolčakininkais. Tegyvuoja Nepriklausoma Lietuva!!!

Dabar pas mus brangu salma sakytį yra visko: duonos, mėsos, rūbų ir batų ir t.t., bet viskas pusėtina brangu, duonos svaras 50 kap., sviesto svar. 5 rub., rubai kainuoja po 500, 600 ir 800 šimtus markių, taip kad uždirbant pragyventi galima, bet bebarbiams, kurių nemažai yra tai sunkus pragyvenimas. Tai tiek maž daug apie gyvenimą Lietuvoje.

Kur žmonės gyvena prie lenkų, kur yra dar vokiečių kolčakininkų tai jų gyvenimas labai blogas ir apvertintas.

Dabar su nuliudimu turio pažymėti jog per tokį ilgą laiką netekom daug giminių ir pažįstamų, paminėsiu tik tai gimines: Šią žiemą persiskyrė jaunas kaip pavasario sėklė tavo brolis Benediktas Senkus, Antanas Simanavičius su savo žmona, Motiejus Šarbatas, jo sesuo Rožė Kavaliaitienė, tai šie artimiausieji mūsų giminės išsi ramiai. Tebuna lengva jiems Lietuvos žemelė.

Labų dienų nuo visų pažįstamų ir giminių o ypač nuo Antano Mazgevičiaus, kuris neseniai grįžo iš Rusijos jau vedęs. Tik gaila, kad grįžo labai suvargęs. Nuo Mazgevičių Levos kartu užprašė į vestuves, kurios bus sekmadienį 28 d. rugsėjo. Taipgi labų dienų nuo Kotrinios Gievičiukės taip pat kviečia į vestuves, kurios atsisbus sekmadienį spalio 5 d. su Bauža Juozas.

Mes visi šai ką dirbam: Tėvukas dirba prie vandenio kaip ir pirmiau garlaviam kelius taiso ant Nemuno, mamytė prie namų, Bronius mokina gimnazijoje na o aš jau baigiau mokytojų seminariją ir dabar jau renčiuosi eiti mokytojauti. Žinai broli per vasarą buvau Lietuvos kariuomenėje, o dabar pradėsiu dirbti žmonių tarpe. Bet aš labai džiaugiuosi nieklas broli, kad tu darbuojiesi kaip ir aš kuopose, dainose, muzikoje ir teatruose kas begalo yra svarbu.

Tiesa brolis brolis prisiminei Vyčių draugiją. Labai malonu, nes aš apie juos visgi žinau koks jų yra tikslas, Dieve jam padėk! Tu dirbk brole ten o aš čia Lietuvoje arsiu jus dirvuos o pargrįžti Tau dirbsime abu kartu. Tad tegyvuoja Lietuvos Vyčiai Amerikoje, tegyvuoja Amerikos lietuviai, tegyvuoja Amerikos Respublika Valio! Valio!

Dar truputį turio pridurti broli aš apie prisinečiam mums rūbų ir batų ir t.t. Tai gi mes visko tuom tarpu turio, nes visko pas mus yra, tik tai brangu. Tai gi aš prašau parisišti maždaug kainas Amerikoje ir jeigu nebrangu, tai galima bus ką nors iš tavęs paprašyti. Pažiūrėk kiek kainuoja Amerikoje dviračiams gumos, nes aš turio dviratį, bet jau reikia naujų gumų, o pas mus kainuoja apie 400 markių.

Tavo Brolis, **Jonas Ginsevičius.** Beja manęs prašė, kad tu paklaustum ko nors ar nežino apie Antaną Glatkevičių ir Andrių Mocevičių. Tai gi parašyk apie juos. Laiškas rašytas 24 rugs., 1919.

SASNAVA. Nors sasnavečiai namai nebuvo sudėginti... sunaikinti, nors pats miestelis neatrodė griuvėsiuose šiandien, kaip kad kiti nuterioti Lietuvos miestai ir kaimai, nors naujai atvykusiems sveciui vietiniai gyventojai neatrodė panašiai nuskrusta kaip kad kitose vietose Lietuvoje, vienok akimirksnyje galima matyti ir protu suprasti tas baisenybes, kurias čionykščiai gyventojai turėjo pergyventi per pastaruosius karės metus.

Kaip kitur, taip ir Sasnavoje (ir aplinkėje) tapo praveistas takas karinio "inžinieriaus" ir šitas baises žvėris nepravažiuo nepalikęs šita miestelį nenuskriausta. Praeis ilgas laikas pakol užmirš Sasnaviečiai tą blėdį, kurią jis jiems padarė. Nors vienas kitas pradeda atsigauti savo sveikata, kuri buvo sumenkė-

justi per karės laiką (tai rasi kad iš jaunesniųjų) vis-gi to žmogaus veide, akyse, kalboje ir apsiėjime gali žiūrėti, ir tenai rasi paslėptą "istoriją," kuri šiek tiek paaiškins tą nežmonišką gyvenimą, kuri jis turėjo pergyventi. Bet viską ten negalėtum suprasti jeigu tas pats žmogus gyvais žodžiais nepaaiškintų apie tą "pekliską" periodą, kurį jis turėjo pergyventi.

Nors aš pats buvau didžiausios karės lauke Francijoje, kur savo akimis mačiau visokias baidyklas, nors teko ir man matyti francūzus, kurie buvo išalkę ir badu marinami, tai vis-gi niekaip negalėjau įsivaizdinti tokius baises vaizdus, kaip tuos, kurie buvo pasakytį man nuo tų nabagėlių, kurie turėjo tas vargingas dienas pergyventi.

Tiesa, namai nebuvo nei sugriauti, nei sudėginti, bet žiūrėkim giliau. Ūkininkai ir kiti gyventojai neteko nei arklių, nei karvių, nei vežimų, nei grūdų, nei nieko... viską kas tik buvo... vokiečiai konfiskavo... visus valgomus produktus ir drabužius... vokiečiai arba bolševikai atėmė. Kiek vertės pastogė gali turėti žmogui, kuomet jo pilvas tuščias ir kraujas pusiau sušalęs iš nedavalgymo?

Sasnavoje vokiečiams užėjus, žmonės per 1916 metus turėjo pergyventi aršesnius laikus kaip tuos kuriuose mūsų bočiai gyveno senojoj praeityje. Šiame civilizuotame 20 amž. vėl atsikartojo vergystės istorija Lietuvoje ir pats kraitytojas galetum geriau suprasti ir atjausti tų žmonių kentėjimus jei pats ten atsilankytum ir išgirstum nuo jų pačių apie tuos prakeiktus laikus, kuriuos jie turėjo pergyventi. Pasitaikė man būti Sasnavoje per Zolinę, kuomet žmonės atsilanko čionai ant atlaidų iš visų aplinkinių. Klebonas Česna išgirdęs kad aš ką tik atvažiavęs iš Amerikos ir kad aš atsivežiau laiškų ir paieškojimų, tuoj pranešė žmonėms, kurie dar buvo bažnyčioje, apie mano atvykimą tenai, ir liepė jus susirinkti į kleboniją, kur jie galėsi išgirsti nuo manęs šitą apie Amerikos lietuvių veikimą.

Po pamaldų prisirinko pilna klebonija sasnavečių. Trumponoj prakalboj nupiešiau jiems lietuvių Amerikos nuveiktus darbus per karės metus ir t.t. Kalbėdamas patėmėjau, kad ne pas vieną atsirasdo ašaros. Mat, seneliai (daugiausia prisirinko senukai ir senelės) manė, kad į Ameriką išvažiavę jų vaikai visai užmiršo juos ir nei jokios pagalbos nesitikėjo iš jų gauti. Aš jiems aiškinau, kad jų sūnius, dukterys ir kiti giminaičiai nežino nieko kaslink jų padėjimo, nežino ar jie gyvi, ar ne. Visus raginau kad kuogreičiausia rašytų laiškų į Ameriką, ir kad prauneštų apie tikrą dalyką stovį.

Daugelis sakė, kad negalį rašyti laiškų, nes neturi antrašų. Delto aš suėmiau sąrašą visų tų, kurie gyvena Šv. Valtstijoje ir jeigu gerb. skaitytojas žinotum kur gyvena nekurie žemiau parašytos ypatos, meldžiu jiems pranešti apie šitą dalyką. Sekantieji vardai buvo paduoti man Sasnavoje nuo tėvų, motinų, brolių ir seserų, kurie šiandien, nuskurę, nuplyšę, išalkę laukia pagalbos greitos iš Amerikos.

Tai-gi jūs, kurių aš vardus, pavardes čionai pažymėjau, atsiliepkite ir duokite greitą pagalbą savo žilaplaukiams tėveliams ir motinėmėms!

Mahanoy City, Pa.: Marė Gotautienė, Ona Paltauvičienė, Antanas Valaitis, Juozas Sheckus, Juozas Palubinskas. **Newark, N. J.:** Juozas Žvinigila, Jurgis Palubinskas, Antanas Tampautskas, Antanas Stanelis, Vincas Kurtnaitis, Ona Paplauskienė, Paulavičius Pijus, Priduotkas Kaz., Priduotkas Vincas, Skliutas Antanas, Staneviče Juozas, Paškeviče Petras, Tumosa

Vincas. **Brooklyn, N. J.:** Kripkaitienė Marijona, Skučienė Katrina, Luobikienė Agota, Akelaitis Vincas, Gilis Pranas, Unguraitis Pranas, Vincas, Petras, oJnas Aleksandra, Kazys, Emilija, Magdė, Ona ir Zabelė Paškevičiai.

Chicago, Ill.: Montvilienė Marė, Storpirstis Jonas, Telišintė Marė, Razaitis Jurgis, Raulinaitis Pijus, Vladas ir Jonas Bliuvukai, Motiejus ir Jonas Stankūnai, Grigaitis Jonas, Luobekiai Jurgis ir Kazimieras, Pajaujienė Ona, Zinkevičienė Elzbieta, Prancevičiai Vincas ir Magdalena, Kirvelienė Petronė, Tampauskai Juozas, Antanas ir Petras, Liutvinai Kazys ir Vincas.

Philadelphia, Pa.: Liaukus Petras, Valinskiutės Veronika ir Emilija, Staneliai Petras ir Juozas.

Chicago, Ill.: Pozeriai Vincas, Franciskus ir Marijona, Zukauskai Andriejus ir Jonas, Reiniai Vincas, Juozas ir Andriejus.

Baltimore, Md.: Nemurai Antanas ir Jonas, Durneika Kazys, Akelaičiai Mikas, Kazys ir Petras.

Kansas City, Kansas: Zemaitytė Elzbieta. **So. Omaha, Neb.:** Karveliai Vincas, Magdė, Elzbieta ir Ona.

New York City: Brigienė Katrė ir Jaras Jurgis.

Oglesby, Ill.: Trečiokas Jonas, Samolaičiai Kazys ir Marė.

Shenandoah, Pa.: Vuozonis Andrius, Jesukevičė Motiejus, Skeistumienė Katrė, Banionienė Magdė, Žitkus Kazys.

Scranton, Pa.: Čieseikienė Agota, Meldažis Antanas, Dondonai Jurgis ir Andrius.

Luzerne, Pa.: Jesavičienė Marė, Bartuška Jonas.

Kensington, Pa.: Wrubliauskintė Ona.

Minersville, Pa.: Gensevičius Jurgis, Zabrauskienė Jieva, Kiševičė Motiejus.

Pittston, Pa.: Čiuksauskienė Ona, Šliumba Juozas.

Mt. Carmel, Pa.: Mačiulienė Franciška.

Waterbury, Conn.: Valaitis Vincas, Bartuška Antanas.

Ansonia, Conn.: Akelaitis Vincas ir Kazys.

Shelton, Conn.: Adomavičiai Jurgis ir Kazys.

Worcester, Mass.: Dapkiūnas Juozas, Jonaitienė Ona, Račaitis Aleksas.

Jersey City, Stanevičienė Marijona. **Spring Valley, Ill.:** Dumčiai Stasys, Marė, Juozas, Stanislovas, Kazys ir Antanas.

Mahanoy City, Pa.: Pasukevičius Antanas ir Jakubonienė Ona.

Sekančių ypatų tik vardai žinomi: Juodzevičiai Antanas, Elzbieta ir Katrė, Budzevičius Juozas, Dangeliai Jurgis ir Izabelė, Kašinskas Jonas, Jesukevičukai Mikas ir Antanas, Matukaičiai Andriejus ir Petronėlė, Valenta Juozas, Barzdaičiai Antanas ir Jurgis, Akelaičiai Ona, Marcevičiai Magdė, Juozas, Andriejus ir Jonas, Žitkuvienė Ona, Vaitkevičiai Jonas ir Ona, Šnierpnas Jonas, Čiuksauskienė Nellie, Jarumbavičė Kazys, Lekeckai Jonas ir Liudvikas, Akelaičiai Marijona, Gražulienė Marijona, Mačiulionis Vincas, Revinskiutės Ona ir Marė, Račauskai Kazys ir Katrina.

Sasnavečiai, jūsu tėvai ir giminės reikalauja greitosios pagalbos. Keliai jau atdари del tos pagalbos siuntimo. Galite drabužius, maistą ir kitus daiktus siųsti per Lietuvių Prekybos Bendrovę. Taip-gi galite siųsti pinigų per šią bendrovę, nes ji tą darbą jau pradėję veikt. Ar-gi dabar nelaiškas atsiliepti ant šito pagalbos šauksmo nuo jūsu giminaičių? Ar negalite pagalbėti jiems pergyventi šią žiemą truputį lengviau kaip praėjusias baisias žiemas.

V. Vaškas.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

CAMBRIDGE, MASS.

L. D. S. 8 kp. susirinkimas. Lapkričio-Nov. 18 d. š. m. bus svarbus mėnesinis susirinkimas bažnytinėje salėje. Pradžia 7:30 val. vakare.

Yra gautas svarbus laiškimas iš Centro kaslink pakelimo mokesčių. Būtinai ateikite. Valdyba.

WORCESTER, MASS.

Tėmykite. L. D. S. vietinė kuopa turėjo susirinkimą pereiną sereją. Atsirado labai svarbių klausimų išrišti ir nutarta sušaukti extra susirinkimą sereją lapkričio 19 d. Bus pobažnytinėje salėje. Visi kuopos nariai būtinai turi ateiti, nes dalykai ištikro svarbūs.

Pirm. J. Vaitkus.

PROVIDENCE, R. I.

Sulaukėm Lietuvių kunigo. Linksnius naujienas Providenco lietuvius, kurie taip daug metų kaip storioji lietuvių R. K. kunigo. Lapkričio 1-ą d. pasikirtas Jo Malonybės Vyskupo gerb. kun. Vaitonis. Pirmas šv. mišias atlaikė Katedros bažnyčioje 2 d. lapkričio 7:30 ryte. Nors o d. bus prastas, lijo ir dar žmonės ne visi žinojo kad yra lietuviškas kunigas, bet susirinko pušėtinai skaičius žmonių.

Po šv. mišių Jo Malonybė Vyskupas prakalbėjo keliatą žodžių į žmones, kad kun. Vaitonis yra geras dvasiškas vedėjas ir yra pakirtas klebonu lietuvių parapijoje Providence, po tam suteikė Vyskupas palaiminimą visiems žmonėms, ragino darbuotis kiek tik yra galima meilė ir sutikime, užmirštant praėjusių laikų kivirčius.

Tai gi broliai ir sesutės matydami tokį didelį prielankumą Jo Malonybės vyskupo, kuris mums davė atlaikyti pirmas pamaldas Katedroj ir suteikė savo vyskupišką palaiminimą, yra tai mūsų priedermė atsisteiti už tai, o kaip mes galim atsisteiti? Pirmiausia mūsų užduotis, klausyti mūsų dvas. vadovo, kodaugiausia stengtis, kad greitu laiku turėti savo locną bažnyčią, kad nereikėtų po svetimas bažnyčias vaikščioti. Tuomet vyskupas pamatys, kad ir mes esam gerai katalikai.

Velijam geriausios sveikatos ir pasisekimo gerb. mūsų klebonui kun. Vaitoniui nenuilstančiai dirbti mūsų katalikiškoje dirvoje. Taip-pat turime išreikšti padėką komitetui, kuris taip daug darbavosi del visų lietuvių gauti lietuvių R. K. kun. Komitetas buvo iš 12 narių, kurie buvo: Antanas Avizinis, J. Dvareckas ir kiti geri ir pavyzdingi katalikai ir darbštūs žmonės.

B. V.

RACINE, WIS.

Klaidos pataisymas. "Darb." No. 125 tilpo sąrašas aukuotojų kun. Laukaičio prakalbose iš 17 d. spalio 1919 m. Iš aukavusių po 5 dol. nepagarisinta šios ypatos: M. Bardauskas, A. Putna, P. Juška, M. Liaudanskis, A. Zicevičius ir T. Ramanauskas.

T. F. 79 sk. report. **J. Kesminas.**

EXTRA PAANESIMAS.

Šiuomi pranešam L. Liosybės Sargų Centro valdybai, kad lapkričio 5 d. 1919 m. mėnesiniam susirinkime Newark, N. J. išbraukėm A. Trečioką iš arštininkystės ir nuo tos dienos skyrius uždraudžia jam veikt varde L. L. Sargų Newark'o skyrius. Priežastį išbraukimo vėliau pranešime. Newark'o, N. J. L. S. extra susirinkimas bus 12 d. 1919 m. 8 v. v. Lietuvių Salėje. Visi nariai turi pribūti. **L. L. S. Rašt. R. Sarapas.**

KAD RAGUS NU-LAUŽTUM LENKŲ PONAMS

NEGAILĖK PINIGŲ PASKOLOS BONAMS

BONAMS

Box 772, Waterbury, Conn.

LIETUVOS PILIEČIAI!

PAŽIURĖKIT Į ŽYDINČIĄ LIETUVĄ, NE DUOKIT JAI NUVYSTI. PIRK DAMI VI DAUS PASKOLOS BONUS PALAISTYSIT JĄ KAIP GĖLĖ, KURI TUOJ ATNEŠ JUMS, PILIEČIAI, GAUSINGŲ VAISIŲ.

TAUTOS FONDO VALDYBOS ANTRAŠAI. His Eminence James Cardinal Gibbons, Honorary President, Baltimore, Md. Kun. K. Urbanavičius, prez., 50 W. Sixth St., So. Boston, Mass.

B. Vaškevičutė, Vice prez., 71 Warwick St., Newark, N. J. Kun. A. Petrakis, Vice-prez., 105 Main St., Athol, Mass.

B. V. Vaišnoras, kasierius, 1514 Carson St., Pittsburgh, Pa. K. J. Krušinskas, sekret., 456 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kun. F. Kemėšis, kasos globėjas, 381 Westminster Ave., Detroit, Mich. J. Grajauskas, kasos globėjas, 2016 Sarah St., Pittsburgh, Pa.

TIKRIAUSIAS PAMATAS.

Per trisdėsimts metų išbandytas, Trinerio Amerikoniskasis Kartaus Vyno Elixeris išstatytas marketan 1890 metais ir išlaikė bandymus. Iki šiai dienai jis yra pripažįstamas geriausiu vaistu. Jo išdirbėjai visuomet laikosi tos didžios taisyklės, kurią suformulavo Andrew Carnegie: "Išstatyk visus produktus neatlaidesniam bandymui, negu pirkėjas reikalauja. Reputacija geriausio gaminimo yra tikriausias pamatas, ant kurio stato si pasisekimas." Tiktanciai tų, kurie kenčia delei blogo apetito, vidurių neveikimo, išputimo, galvos skaudėjimo, nerviško ir tt. neprivalo užmiršti patarti savo draugams minėtą vaistą. Kiti gi žino, kad Trinerio Angelica Kartusis Tonikas yra puikiausiu atbudavotoju energijos, kad Trinerio Sedatyvas Kosuliuvi nepalyginamas vaistas nuo peršalimo; kad Trinerio Liniopagarisinta šios ypatos: M. Bardauskas, A. Putna, P. Juška, M. Liaudanskis, A. Zicevičius ir T. Ramanauskas.

T. F. 79 sk. report. **J. Kesminas.**

PATERSON'O, N. J. IR APYLINKĖS LIETUVIŲ DOMAI. Šiuomi pranešam, kad pas mūsų igaliojinį **IG. KULAKAUSKĄ, L. D. S. 18 Kp. Raštininką** galite užsirašyti "Darbininką," pasipirkti naudingų knygų, paveikslų, atviručių iš Lietuvos ir tt. Pasinaudokite progą. Jo adresas: **Ig. Kulakauskas, 142 Warren st., Paterson, N. J.**

DYKAI! Prisiųskite savo adresą, tal gausite megijos Katalogą. Ten rasite visokių štukų ir monų. Galėsite išmokti ir gauti gerą darbą teatruose "MAGIJOS"

Box 772, Waterbury, Conn.

LINKSMIAUSIA DIENA.

Padėkavonės Dienoj (Thanksgiving Day) Lap. 27, 1919 L. Korporacijos svetainėje 27 Lincoln St., Brighton, Mass. bus teatras, prakalbos ir balius. Rengia Lietuvių Korporacijos Bendrovė. Prasišės 2:30 val. po pietų. Kas norite linksmai praleisti dieną, atsilankykite ant mūsų rengiamo vakaro. Šokiai prasišės lygiai 8 val. vakare. Įzanga 50c. ypatai. **Rengėjai.**

DIDZIAUSIA LIETUVIŲ VARGONŲ DIRBTUVĖ. Išdirba geriausius vargonus ir taip-gi pataiso senus. **Antanas Radzevičius, 177 New York Ave., Newark, N. J.**

PLAUKAI!

Kas turite nušipusius plaukus, bei niežėjimą galvos odos, pleiskaną, puolimą ir žilumą plaukų; retus plaukus, taip-gi spuogus arba šašus, duokite savo antrašų ir 2c. stampą. **The Western Chemical Co., Box J., Berea, Ohio.**

L. D. K. KEISTUČIO DR. JOS VALDYBOS ADRESAI. BOSTON, MASS.

PIRMININKAS — Jonas Adomavičius 122 Bowen St., So. Boston, Mass. **VICE-PIRM.** — Vincas Zalleckas, 81 Mercer St., So. Boston, Mass. **PROT. RAŠT.** — Antanas Motieļinas 128 Bowen St., So. Boston, Mass. **FIN. RAŠT.** — Juozas Kavalauskas, 209 East Cottage St., Dorchester, Mass.

KASIERIUS — Andriejus Zalleckas, 140 G-th St., So. Boston Mass. **MARŠALKA** — Justinas Tučelkis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass. **D. L. K. Kelučiū Drangija Boston, Mass.** laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėliedį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų po No. 193 Hanover St., Boston, Mass.

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVENČ. VALDYBOS ADRESAI.

PIRM. — T. Ašmenskienė, 21 Story St., 377A Broadway, **FIN. RAŠT.** — O. Kašėiūtė, 259 Athens Street. **PROT. RAŠT.** — M. Markuniūtė 12 Lark Str.

M. Petkauskienė, išd., 21 Story, St., KASOS GLOBĖJOS — M. Kilmonitė, 249 River Str., Mattapan, Mass. J. Pečiukoniūtė, 190 Kneeland Str., Boston, Mass. MARŠALKA — Ona Mizgirtienė, 135 C Str.

ŠVENTO JONO EVANGELISTO PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA. SO. BOSTON, MASS.

PIRM. — Motiejus Zioba, 539 E. Seventh St., So. Boston, Mass. **VICE-PIRM.** — Pov. Mikalauskas, 248 4th St., So. Boston, Mass **I PROT. RAŠT.** — Jul. Savickas, 262 Fourth St., Room 7. **II PROT. RAŠT.** — G. Gedminas, 126 O St., So. Boston, Mass. **FIN. RAŠT.** — Mar. Brikaitė, 47 Vale St., So. Boston, Mass. **KAS.** — Andr. Naudžiūnas, 16 Winfield St., S. Boston **MARŠALKA** — Štepa Navickas, 181 D Str., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėliedį kiekvieno mėnesio 3:30 val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass. Sekantis susirinkimas bus 16 d. lapkričio 2-ą val. po pietų.

NEWARK, N. J. Šv. Cecilijos choras statys scenoj puikų veiklą, arba tautišką operą "Girių Karalius." Bus Lapkričio-Nov. 22 d. 7:30 val. vakare. Visi Newarkiečiai ir aplinkinės lietuvių kviečiami atsilankyti, pamatyti šio puikaus veikalo. Dar Newark'e operos niekada nestatė. Užtai visi ateikite, ir mes užtikriname kad būsite užgandinti. Visas pelnas eis naujiems vargonams. Širdingai kviečiam visus. **Komitetas.**

PAIESKOJIMAI IR REIKALAVIMAI. Už vieną sykį .....50c. Už tris sykius \$1.00

REIKALINGA dvi lietuvi dirbti prie seno krašto audimo darbo. Darbas lengvas ir nereikalaujantis fiziškos jėgos. Atsišaukite: **P. Orchanian & Co., 42 Dover St., Boston, Mass.**

PARSIDUODA PIGIAI DU AUTOMOBILIAI. Vienas geras del biznieriu su dviem sėdynėm del pasivažiavimo ir extra viršus galima uždėti del vežimo ordery arba taip kokių daiktų. Kitas yra Ford ilgas septyniomis sėdynėmis, kuris norėtų gerą troką padaryti arba laikyti del pasažierių vežimo (jitney). Savininkas išvažiuoja į kitą miestą. Parduoda už kiek kas duos. **D. OLSEIKA, 4 Barrett Ave., So. Boston, Mass. (Tarp Moren Rd ir 8-th St.) (11-18)**

VIRĖJA ARBA ŠEIMININKĖ IESKO DARBO. Kalbu lietuviškai ir angliskai. Su informacijomis kreipkitės: **Barbara Krystopaitis, 3212 Gaul St., Philadelphia, Pa.**

Paieškau sesers Kastancijos Sdobiensės (po tėvais Keršiuotė) ir Marės, Rozalijos ir Mikalinos Sdobiučių Babriškių kaimo Varėnos. Trakų pav. Vilniaus Lietuva. **Ona Orlauskienė, (po tėvais Keršiuotė) 431 Western Ave., Cambridge, Mass.**

Aleksandra Vaicėnas, Kau-no rėd., Zarasų aps., Salakų miestelio, Jakiškio sodžiaus, ieškau brolių Antano ir Prano, giminių ir pažįstamų. **China Chinese Charbin, Post Reslante, A. Voickėnas.**

Mėsininkystėje ir kitų valgomų produktų pirkime ir pardavime esu gerai prasilavinęs per per keliošią metų. Taipgi buvau vedėju kooperatyvishkos bendrovės valgomų daiktų. Esu pilnas blaivininkas. Alga savaitėje \$30. Kam reikalingas toks, atsišaukite šiuo adresu: **J. B., care of "Darbininkas," 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.**

PARSIDUODA — CAMBRIDGE 12 Seimynų, murinis namas, 10 metų kaip statytas \$19,000. South Boston murinis namas su 3 durų, 6 seimynos, 3 storai, \$9,000. Raudos \$1500. Į metus: **J. B. Mikalauskas, "Darbininko" Administracijoje.**

5 KAMBARIAI ANT RENDOS 15 Boston Pl. So. Boston, Mass. (netoli juri). Puikus kambariai, ištaisyti, kaip ir nauji dar niekas negyveno, šviesus, ant 3 lubų. Renda visai nebrangi. Raktus apžiūrėjimui galima gauti pas S. Kabalinską 11 Boston Pl. (ant antrų lubų) So. Boston, Mass.

Reikalingas tuojaus geras bučeris, mokantis bučerystės darbą ir kalbantis gerai lietuviškai ir angliskai. Atsišaukite tuojaus, pranešdami savo patyrimą ir išlygas. Klausdami platesnių informacijų kreipkitės šiuo antrašu: **The Lithuanian Corporation, 34 Park St., Hartford, Conn.**

LINKSMIAUSIA DIENA.

Padėkavonės Dienoj (Thanksgiving Day) Lap. 27, 1919 L. Korporacijos svetainėje 27 Lincoln St., Brighton, Mass. bus teatras, prakalbos ir balius. Rengia Lietuvių Korporacijos Bendrovė. Prasišės 2:30 val. po pietų. Kas norite linksmai praleisti dieną, atsilankykite ant mūsų rengiamo vakaro. Šokiai prasišės lygiai 8 val. vakare. Įzanga 50c. ypatai. **Rengėjai.**

DIDZIAUSIA LIETUVIŲ VARGONŲ DIRBTUVĖ. Išdirba geriausius vargonus ir taip-gi pataiso senus. **Antanas Radzevičius, 177 New York Ave., Newark, N. J.**

PLAUKAI!

Kas turite nušipusius plaukus, bei niežėjimą galvos odos, pleiskaną, puolimą ir žilumą plaukų; retus plaukus, taip-gi spuogus arba šašus, duokite savo antrašų ir 2c. stampą. **The Western Chemical Co., Box J., Berea, Ohio.**

L. D. K. KEISTUČIO DR. JOS VALDYBOS ADRESAI. BOSTON, MASS.

PIRMININKAS — Jonas Adomavičius 122 Bowen St., So. Boston, Mass. **VICE-PIRM.** — Vincas Zalleckas, 81 Mercer St., So. Boston, Mass. **PROT. RAŠT.** — Antanas Motieļinas 128 Bowen St., So. Boston, Mass. **FIN. RAŠT.** — Juozas Kavalauskas, 209 East Cottage St., Dorchester, Mass.

KASIERIUS — Andriejus Zalleckas, 140 G-th St., So. Boston Mass. **MARŠALKA** — Justinas Tučelkis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass. **D. L. K. Kelučiū Drangija Boston, Mass.** laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėliedį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų po No. 193 Hanover St., Boston, Mass.

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO

VIETINĖS ŽINIOS.

ATEIKITE VISI IŠGIRSTI APIE SVIETO PABAIGĄ.

Tūkstančiai žmonių dabar susirūpinę svieto pabaiga. Kalba apie tai su baime. Visi girdžia klausomai aiškinimą apie tai. Kas nori įgauti gerą ir teisingą supratimą apie galimą svieto pabaigą gruodžio 17 d. ateikite į pobažnytinę salę utarninke lapkričio 18 d. 7:30 v. vak. Bus aiškinama apie pasaulio surėdymą ir apie galimą svieto pabaigą. Prie aiškinimų bus vartojama globusas, žemlapiai, piešiniai, paveikslai ir tt.

L. D. S. 1-MOS KUOPOS KURSAI.

L. D. S. 1-ma kuopa So. Bostone yra nutarusi išrinkti veiklią komisiją rūpintis šią žiemą trėti kursus, kur visi kas tik norėtų, galėtų pasinaudoti. Kursai jau prasideda šią savaitę. Tęsis per žiemą. Pamokos ir prelekcijos bus du kartu savaitėje — utarninkais ir ketvergais pobažnytinėje šv. Petro salėje. Pradžią 7:30. Trauksis apie pusantros valandos.

Kursai prasidės prelekcija iš astronomijos ir geografijos. Nuodugnai bus išaiškinta apie kalbama dabar svieto pabaigą. Dabar visi apie svieto pabaigą kalba ir susirūpinę. Todėl visi žingeidaujantieji apie tai ateikite utarninke lapkričio 18 d. į pobažnytinę salę ir išgirsite pilną išaiškinimą.

UŽSAKYMŲ IR SIUNTIŲ NESIŪSKITE MUMS IKI MES PRANEŠIME.

Surinktieji iki šiol siuntiniai ir užsakymai yra liudojamieji ant laivo. Malonėkite palaikyti pas save, visus siuntinius, kokius kas turite, rengiamus arba prirengtus siųsti į Lietuvą per mūsų Bendrovę iki mes pranešime per šį laikraštį.

Užsakymai ir skrynelės suplaukė pas mus taip skaitlingai kad mes nesėjome nei suženklinti ir knygosna užrašyti, ir pakvitavimus pasiūsti, nekuriems iš siuntėjų. Tą padarysime bekradami į laivą.

LIHUVIANIAN AMERICAN TRADING COMPANY, 680 Fifth Avenue, New York City, N. Y. (11-18)

SVARBUS PRANEŠIMAS LIETUVIŲ VISUOMENEI.

Pranešu, kad aš greitai laiku važiuosiu į Lietuvą ir važinėsiu Lietuvoje nuo kaimo iki kaimo ir nutraukdinesiu visokios rūšies paveikslus. Tai-gi kurie iš lietuvių norėtų, kad nuimčiau jūsų senus tėvelius, brolius, seseris ir grintelis, kuriose jūs gimėte, maldžiu kreiptis prie manęs šiuo ant-rašu;

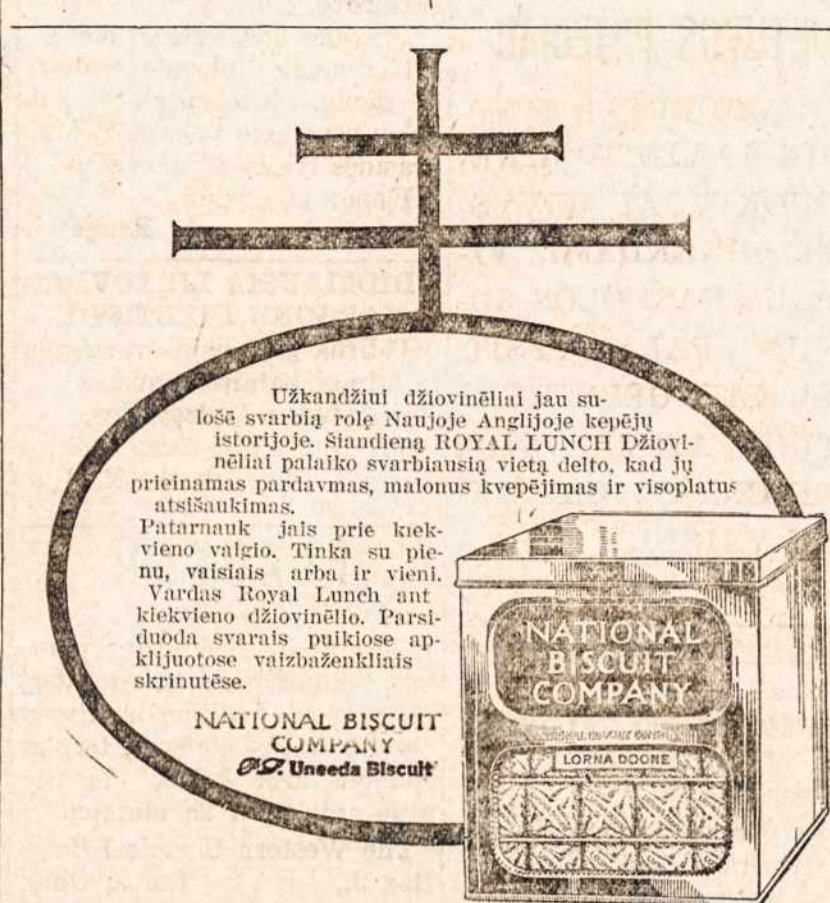
B. Valaitis, 1913 Westminster St., Providence, R. I. (12-25)

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVISKA APTEIKA.

Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška apteika Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galit gauti, kokios tik pasaulit yra vartojamos. Galit reikalaut per laiskus, o aš prisiūsiu per expresą. K. SIDLAUSKAS, Apteikorius ir Savininkas 226 Broadway, kamp. C St., SOUTH BOSTON, MASS. Tel. S. Boston 21014 ir 21013

PAVEIKSLŲ.

Puikūs paveikslai "Pirmojo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos." Mieris 12 1/2 x 16, parduoda po 15c. Su persiuntimu 20c. Imant šimtais — didelė nuolaida.

Užkandžiai džiovinčiai jau su-losė svarbią rolę Naujoje Anglijoje kepečių istorijoje. Standling ROYAL LUNCH Džiovinčiai palaiko svarbiausią vietą deito, kad jų prieinamas pardavimas, malonus kvėpėjimas ir visoplatūs atsisauskimas. Patarnauk jais prie kiekvieno valgio. Tinka su pienu, vaisiais arba ir vieni. Vardas Royal Lunch ant kiekvieno džiovinčio. Parduoda svarbius puikiose ap-kižuotose vaizbaženkliais skrinčiuose.

Henry J. Schnitzer State Bank. Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas. Paveikiant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar. SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ ir gvarantuoja. Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių maldžiame kreiptis pas: Henry J. Schnitzer State Bank, 141 Washington Street, New York, N. Y.

DYKAI! GRAMAFONAS DEL VISŲ DYKAI! MES TURIME 5 TUKSTANČIUS GRAMAFONŲ IŠDUOTI. RAŠYKITE TUOJAUS IR MES PASIŪSIM JUM VIENĄ DYKAI!

Tik pamąstykite kokį smagumą jus turėsite turėdami šį patogų gramafoną savo namuose. Šis gramafonas stipriai padarytas ir puikiai modifikuotas. Jūs galėsite linksminintis su savo šeimyna ir draugais be jokių išlaidų. Dėlko jūs išleiskite tiek daug pinigų ant brangaus gramafono, kuomet šis taip geras, kaip ir brangi mašina. Šis gramafonas yra parduodami už labai aukštą kainą, bet mes duosime šį brangų gramafoną del kiekvieno VISIŠKAI DYKAI. Ant trumpo laiko del ty, kurie užsisakys nuo mūsų žemiaus aprašoma Auksu Denktį Laikrodėlį, šis laikrodėlis labai stiprus ir puikiai užbaigtas artistiškais pagražinimais, turintis Auksu Dengtų mašėlį. Darbas padarytas iš geriausio nikelio ir plieno, turis 21 kmenį ir taip gerai nustatytas, kad eina net greit nei palengva. Štai kame priežastis, dėlko šie laikrodžiai yra vartojami profesionalų žmonių, kaip tai: mašinistai arba konduktorai, kurie turi turėti teisingą laiką. Nedaro skirtingo, kur jus pirksite laikrodžius. Jūs niekadods negausite geresnio net ir už \$30.00. Tie laikrodžiai paprastai parduoda už \$25.00 ir aukščiau, bet mes parduosime juos sušį dirbtuvės kainos už \$12.95 ir pridedo mes dar duosime šį viršų pamintą gramafoną su penkisdešim rekordomis ir vienu simtu adatu VISIŠKAI DYKAI. PASTABA:—šis pasiūlyjimas tik ant trumpo laiko. —Kai mes turime tik 5,000 šių gramafonų išdotti tam reikalui, kad butų žinomi mūsų laikrodžiai tarpe žmonių. Ant vieno adreso mes nesiusime daugias laikrodžių, kaip vieng už kainą \$12.95. Gramafonų ir rekordus jus gausite dykai. Mes patariam jums pasiskubinti su užsakymais, nes pristatymas bus atšauktas ir į labai trumpą laiką ir laikrodžių kainos pakils. Atsimink, kad mes jį parduodame šimtais kasdiena ir gauname laiskus su padėkovone. Žmonės pabydys jums, nes laikrodžius jūs galėsite parduoti vėl už daug aukštesnę kainą negu jus mokojote. Gramafonų ir rekordus jus gausite dykai. Mes neklusame jus apie pinigus išanksto, o tik parašykite savo vardą, pavardę ir adresą aiškiai įdedami \$2.00 kaipo depozitą ir likusius užmokėsite kuomet bus pristatyta į jus namus. Kiekvienas turėtų pasinaudoti šiuo pasiūlyjimu, kaip, kad tūkstančiai jau padarė. Kitos tokios progos jus jau neturėsite savo gyvenime. Tai-gi rašykite šiandiena į:

EUROPEAN WATCH CO., 1065 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. Dept. 201

GALI NUVAŽIUOTI Į EUROPA, BET EUROPOS NĖGALI ČIA ATSIŪŽTI, O GALI MATYTI VIŠĄ EUROPINĖ KARĘ TIK UŽ \$3.85.

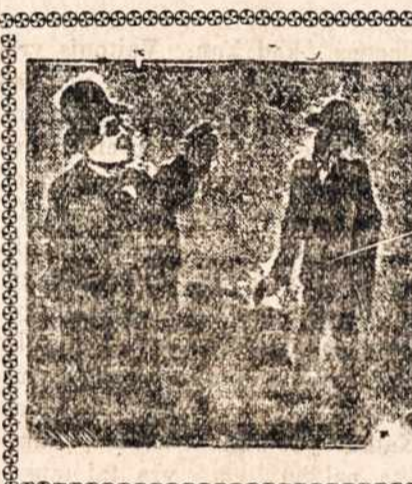
Karė pasibaigė. Ar nori matyti baisius mušius, Francijos, Belgijos, Rusijos, Italijos, Serbijos, Anglijos ir kitų Europos tautų? Ar nori matyti kovą tarpe povandeninių ir karisčių laivų ant didžiųjų jurių? Orlaivų kovojančių ore? Šalių, kaimų, sunaikintų miestų ir bažnyčių. Žodžiu sakant visas karės baisenybes? Višą gali matyti savo namuose be jokiu išlaidų aiškiai per stereskopą naujai išrastą. Visi paveikslai buvo nuimti ant karės lauko, ir kada į juos žiūrėsi per stereskopą, išrodys kaip gyvi. Skaitymas iš knygy ar laikraščių neduos tokio aiškiaus supratimo kaip mūsų stereskopas. Šis Steroskopas yra tvirtai padarytas ir galės buti ilgas metus atminčių didžios pasaulio karės. Steroskopas su 6 serijoms karėžvilgių, 150 paveikslų per trumpą laiką parduos už \$3.85. Jos kaina mažiausia yra \$10.00, ir tik pas mums tegalima gauti už \$3.85. Tai yra dar naujas išradimas ir naudingas kiekvienai stubai, turėti. Tai-gi nori sutalpinti pinigų, prisiūsk mums užsakymą, pirm kaip pakils. Prisiūsk tik 50c. paštos ženkleliais kaipo depositą, kitus prisiūsi kada gausi tavorą. Rašyk šiandien. UNION PRACTICAL CO., 1065 Milwaukee Ave. Dept. K. 18. Chicago, Ill.

DR. WM. A. BURKE (LIETUVIS) 418 W. Market St., POTTSVILLE, PA. Pottsville, Pa. Nuo 8 iki 10 ir ryto nuo 1 iki 3 po pietu nuo 6 iki 8 vakare.

NAUJA KNYGA. Visiems instrumentams ir dainavimui 8 lekeijos notų išsimokiniui be mokytojo. Naujos dainos ant 4 balsų knyga \$1.50 parduodu už \$1.00, viena daina 10 centų. GEORGE BARONAS, 6110 Utica Ave. E. N. Cleveland, Ohio.

AL. POZELLO CO. PAVELDETOJAI T. ANDRUSZEWICZ CO. Darome draugystėms visokius parėdus, veliavas, šarpas, ženklelius, ir tt. 1908 W. Division Str., Chicago, Ill.

1707 S. Halsted St. Tel. Canalution, J. Baltrėnas, Prof. SALUTARAS, Chemical Instit 6417. Chicago, Ill.

SERGANTI ŽMONĖS! LEISKIT MAN Į JUS PRAKALBĖTI. Kam kentėti savaites, mėnesius gal ir metus KRONIKOMIS NERVŲ arba kitokij UZSISENEJUSIA LIGA, kad galite buti išgydomi. Ateikite aš išegzaminuosiu dykai ir pasakysiu kaip aš galiu jums padėti. Jeigu ikišiol niekas negalėjo, ir nusibodo mokėti gydytojams ir ligonbučiams, ir nusimines esi, kad jau neišgyysi. Nepasiduok, bet ateik aš suteiksia žatarius dykai. Aš turiu suvisr 26 metų praktikos medicelnoje ir gydyme, skaudžių, kronisčių, neaiškių ir komplikuotų ligų — jums mano praktikasimas gali pagelbėti, nes aš pats vpatiška išegzaminuosiu jus kiekvieną sykį. Neatidėliokite ir nebijokite ateiti ir pasišnekėti su manimi, nes aš patariu ir egzaminuoju veltui. Jeigu sergi, esi silpnas, nervuotas, nuvargęs, nelauk ilgai, bet pasirpink gauti gerą gydymą. Ligos niekadods nestovi, bet visados plečiasi ir niekadods pašos nepranyko.

PERSERGEJIMAS LIGONIAMS IR APVILTIEMS. NEGAISINKITE DAUGIAU LAIKO ARBA PINIGŲ EXPERIMENTUODAMI. Jei kenti pilvo, vidurių arba jaknų ligoms, nežlebčiojimo, dispepsijos, remus, prietvartų etc. Jei turi rumatizmą, sciaticą, skaudančius arba subrinkusius sanarius, skausmus galvoje, inkstų arba puslės skausmus arba galvos sukima, šalčius galvoje, nosyje arba gerklėje, pasitark su manim dykai, atlik tą dabar, atlik tą dabar.

AS NESPEJU DIAGNOZĄ. — AS NE ESPERIMENTUOJU. Kada reikalinga išegzaminuoju KRAUJĄ, SEILES arba vidurius. AS visados vengiu klaidos diagnoze arba gydyme kada matau reikala, vartoju elektrikus įtaisus į kraują įvairių kraujavandenių ir bakterijų, kurias vartoja geriausi gydytojai Syrgenai ir ligonbučiai čia ir Europoj. AS užbaigiau augščiaušį Medicinos Kolegiją ir Universitetą Šioj šalyj ir praktikuoju suvisr 26 metus medicelnoje ir syrgijoje, gydyme kronisčių, nervų ir užtrauktų ligų. Jei ateisi pas mane gydysis arba patarimo aš jums pasakysiu kaip galiu jums padėti. Jeigu aš matysiu, kad negaliti pagelbėti, pasakysiu. Vėl aš patariu tamstoms nelaukti ilgai ir neleisti pinigų. Jei sergate, nelaukite vienuoliktos valandos, nes gali buti paveldu. Ekzaminas dykai.

DOCTOR MORONEY 673 WASHINGTON ST. (arti Boylston St.) BOSTON, MASS. Ofiso val.: nuo 9 A. M. iki 8 P. M. Nedėliomis nuo 10 A. M. iki 2 P. M.

AS, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANCIAI RASAU. AS labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, nevirinimas pilvelio, nuslabnėjęs kraujo, inkstų, nervų ir abelias spūri nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Vė su iškojau sau pagelbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežų, bet niekur negavan savo sveikatai pagelbos. Bet kada pareikalvaui Salutaras vaistų, Bitterlo Kraujo valytojo Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minetos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbti. Kraujai išsivalė, diegliai nebebadė po krutinę. Vidurių režimas išnyko po užmūsi mū visų ligų. Bėgu 3 mėnesių išerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Biteria, ir po 3 mėni. savo paveikslė pamačiau toki skirtingu kaip tari dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykų dėkavoju Salutaras mylisty geradėjų ir linku visiems savodrangams ir pa žįstams su tokiais atsitiktiniais patariu nuoširdžiai kreiptis prie Salutaras.

1707 S. Halsted St. Tel. Canalution, J. Baltrėnas, Prof. SALUTARAS, Chemical Instit 6417. Chicago, Ill.

ATVIRAS LAIŠKAS Į LIETUVIŲ VISUOMENĖ.

Siuomi laikome sau už pareigą atkreipti lietuvių visuomenės atydą tan faktan, kad Centralis Bendras Lietuvių Bankas, visiems jau gerai žinomas kaip vienintėlis ir tikriausias Naujosios Anglijos lietuvių visuomenės bankas, ir kad jis tarnauja vien tik lietuvių tautos labui. Todėl jis — Centr. Bendr. Liet. Bankas ir ragina Jumis, broliai lietuviai, kelti lietuvių tautos komercija-biznį; burti savo kapitalą krūvon ir remti vien tik savo įstaigą.

Jūs matydami ir žinodami kaip svetimtaučiai Jus ilgus amžius išnaudojo ir dar tebeišnaudoja; žinodami, kaip jie mumis nori visiškai prapuldyti, todėl ir turite visi vienam spiestis vienon krūvon, kad kartu visiems dirbus. Nes būdami pasklaidyti iš senovės ir, besklaidydami savo smulkųjį kapitalą svetimųjų tarpe, Jūs kasate savo tautai mirties duobę.

Imkime pavyzdį iš pačių svetimtaučių darbų. Štai kaip svetimtaučiai daro: jie kraują savo kapitalą krūvon; jie savo gražiaus prisikalbėjimais prie Jumis, prijungė dar ir Jūsų kapitalą ir tuo būdu kraujasi sau milijonus, o Jūs broliai lietuviai, kaip buvote vargėšais taip ir paliekate.

Tai kodėlgi Jūs iš jų to nesimokinate? Kodėl Jūs negalite savo kapitalo palaikyti savytarpyje? Tas pagerintų jūsų pačių būvį, pakeltų mūs visų vardą ir mūsų tautai pridutuot daugias reikšmės viso pasaulio akšise.

Imkime, pavyzdžiui, dabartinį skurdų Lietuvos padėjimą ir pasiklauskime, patįs savęs: ar nors viena iš tų naujųjų bei mažųjų tautelių ar šalių, kurių žmonių turtai vartaukti krūvon ir jų pačių rankomis bei valia kontroliuojami, valdomi vargsta taip kaip kad mūsų Lietuva? Ar su jų šalimi yra toki keblumai diplomatijos, politikos ar ekonomijos žvilgsniais, kaip kad sumusaja Lietuva? Ne! Kodėl? Todėl, kad jų kapitalas buvo jų pačių rankose; kad jų turtai ir sukrauti savose įstaigose ir todėl pasaulis buvo priverstas su jais kitaip skaityties. Nesą pinigai šiandien yra didžiausia pasaulio valdomosi galė ir toji galė buvo jų pačių rankose. Jie buvo ir tebėra patįs savęs gaspadoriais, o mes gi maldininkais-ubagautojais ir kaip nieko neturėjome, taip ir neturime, nes mes atidavinėjame savo pinigus svetimiems ir patįs paskui iš jų ranyk laukiamo trupinio nukrintant.

Susipraskite, broliai lietuviai, ir tai bent vieną kartą ant visuomė! Mes šito nerašome Jums kaip kad Jūs galite sau įsivaizdinti, idant įkalbėjus Jums bereikalingą ligą, o tik iš visos širdies betrokštą Jums ir visai lietuvių tautai labo, statydami priešais Jūsų pačių akis nesumušamus dalykų faktus. Tad pastokite koznas iš visa širdžia atsidavusiais krovikais-organizatoriais savo turto vienon krūvon ir savon įstaigon! Tuomet nereikės Jums taip vargti ir pas svetimuosius ubagauti Lietuvos reikalams, bet turėdami savo tikrą ir didelę banką, Jūs galėsite patįs savo tėvynę išgelbėti iš vargo ir nelaisvės. Kraukite-dėkite savo pinigus vien tik savo bankoj, Centralij Bendram Lietuvių Banke ir uždirbkite didelius procentus. Remkite savo įstaigą visokiais būdais: depozitais, šerais, pinigų siuntimu ir tt. kad mes galėtume išbudavoti sau didžiausią bankinę tvirtovę visam pasaulyje!

P pinigų Lietuvos jau siunčiame. Markes po \$6 už šimtą, o rublius \$12 už šimtą. Už pinigų mes pilnai atsakome. Siūskite savo giminėms pinigų dabar! Nednokite jiems per Kalėdų šventes badauti!

Su visais reikalais kreipkitės tik į savo įstaigą, t. y. — į —

CENTRALI BENDRA LIETUVIŲ BANKA, 32-34 CROSS ST., BOSTON, MASS.

LIETUVIS Dabintojas-Piesėjas TEOFILIS JAGMINAS. Dabinu bažnyčias ir teatrus. Turiu ilgų metų praktiką Europoje ir Amerikoje. Skeeas ir apskaitliavimus darau už dyką — prisintus planus, arba apžiūrėjus ant vietos. Adresas: 902 Beniteau Boulevard, DETROIT, MICH.

Dr. Paul J. Jakmaus (Jakimavičius) Priemimo valandos: Nuo 2 iki 8 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare 505 W. ROADWAY Cor. ST. SO. BOSTON. Tel. 562 S. B.

F. J. KALINAUSKAS LIETUVIS ADVOKATAS 332 Broadway, So. Boston, Mass. Telefon: So. Boston 253-M. Gyvenimo vieta: 256 W. 3-rd St.

DR. F. MATULAITIS Gydo visokias ligas Piskiria akintis Valandos: 1-3 ir 7-8 P. M. 17 Millbury St., Worcester, Mass.

LIETUVIS DANTISTAS DR. M. V. CASPER (Dr. M. V. Kasparavičius) 425 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston, 27 Ofiso valandos: 10-12:30 ryte 1:30-6 ir 6:30-9 P. M. Nedėliomis 1 - 3 P. M.

DR. J. JONIKAITIS Chirurgas ir Gydytojas. 495 E. Broadway, S. Boston. Valandos: Nuo 9 iki 11 ryto nuo 1 iki 3 po pietu, nuo 7 iki 9 vakare.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS Dantis ištraukiami ir pripildomi visia be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išradimų. Visą darbą gvarantuojame DR. W. T. REILLY 469 Broadway, S. Boston, Mass. PRIE DOCHESTER ST. Valandos Nedėliomis Nuo 9 val. ryta nuo 10 val. ryta iki 8 val. vakare iki 4 val. vaka.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D. Galina susilabėti ir lietuviskai Ofiso valandos: Ryt is iki 9 val. Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9 536 Broadway, So. Boston.

Dr. J.H. Staknevičius 276 New York Ave., kamp. Tyler St. Newark, N. Y. Ofiso valandos: 9-11 RYTE TELEFONAS 6-13 PO PIETU Market 9268 6-8 VAKARE

Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Lietuvis Daktaras ir Chirurgas. Ofiso Valandos: Nuo 9 rito iki 5 po pietu Vakaras, Ketrgerge nuo 6 iki 9 P. M. Nedėliomis iki 4 vo pietu.

JUS GALITE SULAIKYTI PLAUKU SLINKIMA. Dermafuga sulauka plauku slinkima, prašalina pleiskaną, niežėjimą odos galvos, augina plaukus priduođa ma jėms reikalinga maista. Dermafuga padarys kad Jūs plaukai bus tankūs švelnus ir skustis. Oda Jūsų galvoje bus tyra, pleiskanos Hayks ant visados ir blaukai neslinkis daugiau! Reikalaujant prisistume Jums pačta suvis dykai išbandymui sampala. Prisiūskite 10 c. stampomis persizin timo 1ėsu, gausi išbandymui dežiute Dermafuros ir brošūra. ARGIL SPECIALTIES CO. BOX 37. PHILADELPHIA, PA.